

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIĘRDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93. TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLIV

Kraków, piątek, 22 października 1937

Nr 291

Dekompozycja w — pełni

Przypomina się dzisiaj artykuł p. Miedzińskiego sprzed paru miesięcy w „Gazecie Polskiej” na temat postępującej — dekompozycji społeczeństwa. Publicysta „Gazety Polskiej” przepowiadał opozycji proces rozkładu. Chcielibyśmy znać dziś jego zdanie o stanie dekompozycji w ogóle. Bo sytuacja wygląda nam tak, że nie tylko opozycja, która nigdy nie stanowiła jednolitego obozu, jest rozdzielona, ale rozkładowi ulega jednolity dotąd obóz „sanacji”.

„PARTIÓW” — 17.

„Goniec Warszawski” stwierdza, że liczba stronnictw działających w samej stolicy i zalegalizowanych dosięgnęła cyfry — 17. A Warszawa, to — jeszcze nie Polska. Dodajmy do 17 drugie 17, a otrzymamy — zdaje się — obraz obecnych stosunków w życiu politycznym Polski.

Zestawmy teraz z tym stwierdzeniem dwa fakty: 1) uporczywą walkę „sanacji” z partiami politycznymi, — 2) tworzenie „Obozu Zjednoczenia Narodowego”.

Zjawisko postępującego zróżniczkowania polityczno-partyjnego zestawione z pierwszym faktem dowodzi zupełnej klęski tych, którzy chcieli partię polityczną zniszczyć. Zestawione zaś z drugim faktem świadczy, że O. Z. N. nie znalazł przychylnego przyjęcia nawet w obozie „sanacji”.

Pierwszy fakt był do przewidzenia od dawna. Drugi stanowi pewną niespodziankę. Dlatego wart jest uwagi.

PO „FRONCIE” DEMOKRATYCZNYM

„KLUB”.

Na lewicy sanacyjnej zaznaczył się większy ruch z końcem sierpnia. W okresie strajku chłopskiego i pewnych wystąpień „Związku Młodej Polski”... Nastąpił nerwowy okres gwałtownych dyskusyj, plotek i umizgów do opozycyjnej lewicy. Że trzeba szukać zbliżenia do „chłopa” i walczyć z „reakcją”... Okres ten skończył się żałością. Pomysł „frontu demokratycznego” z P. P. S., Bundem i Stronnictwem Ludowym spalił w sanacji na panewce, a organizator tej akcji, płk. Grzędziński, przepadł gdzieś w „nieznanym”.

Nastąpił okres drugi, wywołany częściowo zarządzeniami Rektorów na wyższych uczelniach w sprawie studentów żydowskich, a częściowo pewnymi posunięciami O. Z. N. Lewica sanacyjna odpowiedziała na nie szczególną ruchliwością w zakładaniu nowych organizacji. Tak powstał „Związek Lewicy Patriotycznej”, — wydano oświadczenie o porozumieniu czterech organizacji młodzieży, — w końcu powołano do życia „Klub Demokratyczny”.

Wileńskie „Słowo”, którego warszawski korespondent korzysta ze szczególnie poinformowanego źródła, donosi, iż „szarą eminencją” tego nowego ugrupowania jest p. Kawecki, były wiceminister spraw wewnętrznych, którego nazwisko związane jest m. in. z takimi wydarzeniami, jak proces „brzeski”. Według „Słowa” p. Kawecki jest „zdecydowanym przeciwnikiem koncepcji płk. Koca”.

Jeśli się nie mylimy, to „Klub Demokratyczny” ma być nie partią, ale czymś w rodzaju „platformy spotkania” dla lewicowców w ogóle. Nie ma bowiem jednolitego oblicza politycznego, a w jego pracach biorą udział tak przedstawiciele lewicy sanacyjnej (np. Z. N. P.), jak P. P. S., złączeni jakimś tajemniczym związkiem, w którym prasa powszechnie dopatruje się ręki masonerii.

P. MIEDZIŃSKI „POŚREDNIKIEM”.

Sytuacja na lewicy sanacyjnej — jak z tego widać — nie przedstawia się jeszcze jasno. Przytoczone formacje polityczne nie mają charakteru zdecydowanego. Stąd nowe zjawisko, że poszczególne elementy tej lewicy nie zdobyły się jeszcze na jasne rozstrzygnięcia i — kroki.

Daje to czasem zabawny widok. Tyczą się to pp. Bobrowskiego i Kwaśniewskiego... Próbuje pogodzić przynależność do O. Z. N. z popieraniem „Klubu Demokratycznego”. Trudno przypuszczać, by się im to mogło udawać przez czas dłuższy. Byłoby bowiem równoznacznie z dekompozycją samego O. Z. N., czyli przekreśliby zupełnie całą — kompozycję.

Trudno przewidzieć, jak się ten proces na lewicy sanacyjnej rozwinie. Nasuwają się dwa pytania: — czy lewica sanacyjna skonsoliduje się w jakiejś formie, — a jeśli nie, to czy odpłynie na lewicę opozycyjną, np. do P. P. S.? Bo — zdaje się — o opanowaniu przez tę lewicę sanacyjną całego obozu pomajowego nie ma dziś mowy.

Byłoby jeszcze jedno wyjście: — by lewica sanacyjna pogodziła się z O. Z. N. i weszła hurmem do niego. To wyjście jednak jest najmniej prawdopodobne. Tymczasem bowiem, gdy lewica sanacyjna fermentowała, w O. Z. N. zadomowili się inni, — opanowały go elementy wrogie lewicy. Jej wejście teraz doprowadziło by do dekompozycji wewnątrz O. Z. N.

Niektóre pisma donoszą, jakoby usuwaniem tych i innych objawów dekompozycji miał zająć się p. Miedziński; do roli „pośrednika” miałaby go predestynować jego zażyłość z płk. Kocem z jednej strony, a z p. dr. M. Grażyńskim z drugiej... Za pierwszy krok w tym kierunku uważają serdeczne powitanie porozumienia czterech organizacji młodzieży przez „Gazetę Polską”.

Jesteśmy ciekawi tej misji p. Miedzińskiego. Na razie bowiem stan jest taki, że lewica sanacyjna nie objawia żadnej ochoty do porozumienia się z drugą stroną obozu pomajowego, a powstanie „Klubu Demokratycznego” można uważać wprost za rzucenie rękawicy.

J. P.

Dni czerwonej Hiszpanii policzone Front asturyjski złamany

Rzym, 21 października (PAT). Agencja Stefani w depeszy z Saint Jean de Luz donosi, iż między premierem rządu walenckiego Negrinem, a premierem Katalonii Companysem zawarty został jak się zdaje, układ na następujących podstawach: Companys miał zgodzić się na przeniesienie rządu czerwonego do Barcelony w dniu 24 października pod warunkiem, iż rząd ten nie będzie się starał godzić w autonomię Katalonii. Układ ten został osiągnięty głównie ze względu na głębokie zaniepokojenie wśród kierowników Hiszpanii czerwonej, wywołane położeniem wojskowym i wewnętrznym, które staje się coraz bardziej krytyczne i które wymaga koncentracji wszystkich sił i wszystkich urzędów, celem stawienia oporu naciskowi powstańców.

Anarchia w Gijon

Bajonna 21. X. (PAT). Pięć samolotów hiszpańskich wojskowych pochodzących z Gijon z załogą składającą się z 11 pilotów, wylądowało wczoraj po południu na lotnisku Parme, pod Biarritz. Piloci oświadczyli, że ich szef eskadry zalecił im opuścić Gijon w możliwie najkrótszym czasie, gdyż w mieście panuje anarchia, na ulicach rozgrywają się formalne bitwy i wybuchają pożary. Wczoraj wczesnym rankiem przybył na lotnisko Parme w Biarritz samolot komunikacyjny tow.

„Air Pyrenees”. W samolocie tym znajdował się generał i trzech oficerów narodowości rosyjskiej. Jak wiadomo, linia lotnicza „Air Pyrenees” łączy w obecnej chwili część Hiszpanii należącą do rządu walenckiego z Francją.

Agencja Stefani donosi z Santander, że anarchiści w Gijon rozpoczęli swe dzieło niszczycielskie. W różnych dzielnicach miasta wybuchły pożary. W strefie portowej wysadzono dynamitem szereg gmachów. Magazyny są płdrowane. Miasto wydane jest na łup terroru. Anarchiści wtargnęli do więzień, gdzie przebywają więźniowie polityczni, których masakrowali.

Czerwoni dowódcy uciekli do Francji

Rzym, 21 października (PAT). Agencja Stefani donosi z Villaviciosa, że ostateczna porażka wojsk rządowych hiszpańskich na froncie asturyjskim jest kwestią kilku dni. Od wczoraj artyleria powstańcza bombarduje Gijon, a postępy wojsk w rejonie Pola Libiana i Oviedo dokonały okrążenia wojsk rządowych w okręgu górskim, tak że wszelki opór powstańcom jest już niemożliwy. Dowódcy wojsk rządowych w Asturii na pokładzie 5 samolotów sowieckich wystartowali z lotniska Aviles pod Gijon i uciekli do Francji.

Syria gości wielkiego muftiego Jerozolimy

Bejrut, 21. X. (PAT). Mufti Libanu odbył wczoraj konferencję z francuskim wysokim komisarzem Syrii de Martelem, na temat stanowiska władz francuskich, wobec wielkiego muftiego Jerozolimy. De Martel miał oświadczyć, iż wielkiemu muftiemu nie będą czynione żadne trudności. Bawiący obecnie w Damaszku, były minister spraw zagr. Iraku Nuri Pasza Said, spotka się dziś z wielkim muftim. Na bankiecie wydanym przez ministra spr. zagr. Syrii. Nuri Pasza oświadczył, iż wszyscy Arabowie spodziewają się,

że Palestyna zostanie uwolniona i będzie miała rząd narodowo-arabski, by mogła odegrać swą rolę wśród narodów arabskich.

Nowy prezydent Argentyny

Buenos Aires, 21. X. (PAT). Kolegia elektorów odbyły swe zgromadzenia wczoraj wieczorem w całym kraju i stwierdziły znakomitą większość głosów jaką uzyskał Ortiz, kandydat na prezydenta, i Castillo, kandydujący na wiceprezydenta Argentyny na okres 1938—1944.

Nagły zwrot w obradach podkomitetu nieinterwencji

Nowa propozycja włoska

Londyn, 21. 10. (PAT). Na wczorajszym posiedzeniu podkomitetu nieinterwencji nastąpiła niespodzianka pod postacią nowej propozycji włoskiej. Włosi, którzy zajęli wczoraj stanowisko wybitnie negatywne najwidoczniej uznali, że nie należy przeciągać struny i nie dawać W. Brytanii i Francji do rąk atutów, umożliwiających obarczenie przede wszystkim Włochów odpowiedzialnością za zerwanie układu nieinterwencji. Ambascador Grandi wystąpił na dzisiejszym posiedzeniu z deklaracją, w której wysunął następującą propozycję: „Rząd włoski gotów jest zgodzić się aby międzynarodowa komisja, mająca za zadanie podjęcie zarządzeń w celu ewakuacji ochotników oraz rozciągnięcia nadzoru nad tą ewakuacją, została natychmiast mianowana i bezzwłocznie wysłana do Hiszpanii, celem ustalenia dokładnej liczby cudzoziemców walczących po obu stronach w konflikcie. Wynik tych badań uczyni możliwym zadecydowanie w jaki sposób i w jakim

stosunku ma nastąpić wycofanie cudzoziemców. Rząd włoski również gotów jest rozważyć najlepszy sposób praktycznego zastosowania zarządzeń przewidzianych w artykule 8 planu brytyjskiego z chwilą gdy komitet będzie w posiadaniu raportu komisji wysłanej do Hiszpanii, a mianowicie zadecydować w jakiej chwili i w jaki sposób przyznane być winny prawa kombatantów obu stronom walczącym.

Rząd włoski wystąpił również z projektem wycofania w równej ilości wolontariuszów symbolicznych i zasugerował, aby bezzwłocznie zwrócono się do obu stron w Hiszpanii.

Powyższa propozycja Mussoliniego przyjęta została przez brytyjskie sfery rządowe z zadowoleniem nie tyle jako mająca konkretną wartość, ale raczej jako propozycja, dzięki której możliwym jest podjęcie ponownych wysiłków i odwołanie na razie ostatecznego niepowodzenia komitetu nieinterwencji.

frontu asturyjskiego na inne fronty, a wówczas, jak twierdzą niektóre dzienniki, stopniowe wycofanie oddziałów włoskich nie będzie już miało dla dalszych operacji wojsk gen. Franco większego znaczenia.

Pewne trudności spodziewane są ze strony Sowietów, w których imieniu ambasador Majski złożył zastrzeżenia co do dalszego stanowiska Rosji Sowieckiej. Ale w obecnym stanie umysłów, wytworzonym na tle deklaracji włoskiej, zastrzeżenia sowieckie nie odegrają roli i akcja nieinterwencji pójdzie naprzód mimo tych zastrzeżeń.

Obrady Katolickiego Związku Mężów w Warszawie

Warszawa, 21. X. (Telef.). W dniu dzisiejszym rozpoczęła się w Warszawie w Domu Katolickim konferencja programowa Katolickiego Zw. Mężów w Polsce. Biorą w niej udział prezesi i sekretarze diecezjalnych katolickich stowarzyszeń mężów, oraz księży asystenci, ogółem około 50 osób. Konferencja rozpoczęła się o godz. 10 Mszą św. w kaplicy Domu Katolickiego. O godz. 11 zaś otwarto obrady pod przewodnictwem prezesa Związku p. Domańskiego. W dniu dzisiejszym wygłoszono następujące referaty: „W jaki sposób członkowie KSM mają wzmacniać chrześcijański ruch robotniczy. Referat ten wygłosił ks. Aleksander Mościcki, sekretarz generalny KSM w Wilnie. Drugi referat pod tytułem „Praca społeczna członków KSM na wsi“, wygłosił p. Tad. Łubieński, prezes KSM w Tarnowie. Referat dalszy pod tytułem „Jak realizować hasła Episkopatu“ wygłosił ks. dr Wł. Lewandowski, asystent kościelnych KSM. Po referatach rozwinęła się dyskusja, w czasie której wysunięto szereg wniosków. Wnioski te rozpatrzy zarząd Związku na posiedzeniu sobotnim, na którym będą przygotowane rezolucje i materiały obrad walnego zjazdu Związku, wyznaczonego na niedzielę 24 bm.

P. Musioł ustępuje

Warszawa, 21. X. (Telef.) Według krążących pogłosek p. Musioł ma ustąpić ze stanowiska kuratora Zw. Nauczycielstwa Polskiego a na jego miejsce ma być powołany p. Klimek, b. prezes warszawskiego powiatowego obwodu Zw. Naucz. Polskiego i jeden z założycieli organizacji. Zadaniem p. Klimka będzie zwołanie walnego zjazdu Z. N. P. i przeprowadzenie wyboru nowych władz.

Rewizja w Str. Ludowym

Warszawa, 21. X. (Telef.). Dziś od godziny 8 rano do 3 popołudniu przeprowadzono rewizję w lokalu Stron. Ludowego w Warszawie, przy ul. Chmielnej, oraz w redakcji tygodnika „Zielony Sztandar“. Przy rewizji obecni byli przedstawiciele władz prokuratorskich, administracyjnych i policji. Z ramienia władz Stronnictwa Ludowego obecny był p. M. Rataj. Po ukończeniu rewizji sekretariat i redakcja nadal są czynne.

Giełda warszawska

Warszawa, 21. 10. (Tel.). Notowania giełdy warszawskiej:

Dewizy: Belgia 89.40, Amsterdam 292.90, Londyn 26.23, N. Jork czek 5.29 jedna czwarta, kabeł 5.29 i pół, Paryż 17.95, Praga 50, Sztokholm 135.25 Zurych 122.15, Helsinki 11.59.

Akcje: Bank Polski 106 i pół, Cukier warsz. 33 i pół, 34 jedna czwarta, Węgiel 28 trzv czwarte 23, 23.85, Lilpop 51 i pół, 51 trzy czwarte. Modrzejów 9 i jedna czwarta, Ostrowiec 25 i pół, 25 jedna czwarta, Starachowice 31 i pół, 31 i jedna czwarta, Habersbusch 41.

Papiery procentowe: 4 i pół procent. pożyczka wewnętrzna 55.38, 55.63, 8 proc. pożyczka inwestycyjna I em. 68, serie 82 i pół, II em. 69 jedna czwarta, serie 83 i pół, 5 proc. pożyczka konwersyjna 61 i pół, 5 proc. pożyczka kolejowa 60, 4 proc. premiiwa pożyczka dolarowa 38 i pół, 38 i trzy czwarte, 4 proc. pożyczka konsolidacyjna 59, 58 i pół, 59 trzy czwarte (dwa ostatnie drobne).

WIELKA MGŁA W LONDYNIE.

Londyn, 21. X. (PAT). W Londynie i na całym południowym wybrzeżu Anglii panuje niezwykle gęsta mgła. Na Tamizie wstrzymano całkowicie żeglugę. Wszystkie pociągi nadchodzące do Londynu przybyły ze znacznym opóźnieniem.

Dziś dalszy ciąg posiedzenia

Londyn, 21. 10. (PAT). Posiedzenie podkomitetu nieinterwencji skończyło się wczoraj po godzinie 18.30 ale dopiero o godz. 19.40 zakończono redagowanie komitetu, który głosi, że po wysłuchaniu oświadczeń przedstawicieli państw, którzy zabierali głos i po stwierdzeniu postępów, dokonanych w kierunku uzgodnienia poglądów co do głównych punktów, znajdujących się na porządku dziennym, przedstawiciele państw zobowiązali się zakomunikować swym rządów treść i przebieg dzisiejszej dyskusji.

Podkomitet zgodnie uznał, że przed przyszłym zebraniem przewodniczący powinien rozważyć środki, jakie będą konieczne do zrealizowania dyskusowanych propozycji.

Następne posiedzenie podkomitetu odbędzie się 22 bm. o godz. 15.

Przyczyny nagłej zmiany stanowiska Włoch

Londyn, 21. X. (PAT). W kołach brytyjskich nie zdają sobie na razie sprawy z tego, co wpły-

nęło na zmianę stanowiska Włoch i co skłoniło Mussoliniego do wykazania większej niż dotąd chęci porozumienia. Tym bardziej, że Mussolini powziął decyzję w ciągu 12 godzin. W niektórych kołach utrzymują zresztą, że zmianę stanowiska Mussoliniego zawdzięczać należy naciskowi kanclerza Hitlera, który zakomunikować miał wczoraj Mussoliniemu, że nie może się zgodzić na taktkę włoską w kwestii hiszpańskiej.

Londyn, 21. X. (PAT). Cała prasa dzisiejsza z zadowoleniem rejestruje postęp, osiągnięty na wczorajszym posiedzeniu podkomitetu nieinterwencji. Niektóre dzienniki prawnicowe twierdzą nawet, iż Mussolini w ostatniej chwili uratował komitet nieinterwencji od niechybnej śmierci.

„Times“ widzi w deklaracji włoskiej cechy decyzji męża stanu i wyraz szczerego poszukiwania porozumienia. Gazety lewicowe nie ukrywają swego zadowolenia, podejrzewają jednak Mussoliniego, że pragnie on wygrać na czasie. Jeżeli Gijon zostanie w najbliższym czasie wzięty, gen. Franco będzie mógł przerzucić 100 tys. ludzi z

Kłamstwo hitlerowców gdańskich wyszło na jaw!

Nie było protestów w sprawie erygowania polskich parafij

Gdańsk, 21. X. (PAT). W kościołach katolickich na obszarze W. M. Gdańska, ogłoszono z ambon oświadczenie, które stwierdza, że gdańskie duchowieństwo katolickie nie uchwalalo żadnego protestu przeciwko erygowaniu polskich parafij personalnych w Wolnym Mieście. O tym rzekomym proteście donosił przed kilku dniami jednoznaczny komunikat, który ukazał się w prasie gdańskiej.

W odpowiedzi: rozwiązanie centrum katolickiego

Gdańsk, 21. X. (PAT). Na podstawie rozporządzenia prezydenta policji gdańskiej rozwiązane zostało z dniem dzisiejszym gdańskie stron-

nictwo centrowe. Rozporządzenie wchodzi w życie natychmiast i obejmuje wszystkie organizacje związane ze stronnictwem centrowym.

(Uw. Red. Rozwiązanie centrum jest niewątpliwie odpowiedzią na ogłoszenie z ambon oświadczenia gdańskiego duchowieństwa katolickiego w sprawie erygowania polskich parafij. Oświadczenie to było policzkiem dla gdańskich hitlerowców, którzy w bezczelny sposób ogłosili komunikat, jakoby gdańskie duchowieństwo katolickie sprzeciwiło się utworzeniu polskich parafij — fałszując prawdę.

Fakt powyższy jest jeszcze jednym jaskrawym dowodem, jak hitlerowcy gdańscy w swej polityce, pełnej nienawiści do Polski, nie przebierają w środkach, posługując się m. in. kłamstwem i fałszem).

Bela Kun oskarżony

o organizowanie zamachu na Stalina

Budapeszt, 21. 10. (PAT). Węgierska agencja telegraficzna podając wiadomość otrzymaną z Moskwy, iż Bela Kun sądzony będzie 12 listopada przez radę Kominternu, donosi, że Bela Kun oskarżony będzie nie o trockizm, lecz o zdradę rewolucji bolszewickiej na Węgrzech i zorganizowanie zamachu na Stalina. Dowiedziano się po-

dobno, że Bela Kun w r. 1919 wszczął rokowania z kontrewolucjonistami węgierskimi i ustąpił im władzę pod warunkiem, że umożliwi mu się ucieczkę. Agencja dodaje, iż krąży również pogłoska, według której Dymitrow miał paść w niełaskę za obronę przywódcy bolszewików węgierskich.

Władze sowieckie nie zaprzeczają pogłoskom o aresztowaniu Beli Kuna

Paryż, 21. X. (PAT). Agencja Havasa donosi z Moskwy, że w tamtejszych kołach oficjalnych ani nie potwierdzają, ani nie zaprzeczają pogłoskom o aresztowaniu Beli Kuna, jakie rozeszły

się za granicą. Pogłoski te prawdopodobnie mają swe źródło w artykule, jaki został zamieszczony w sierpniu w wydawnictwie Kominternu, a który oskarżał Belę Kuna i innych przewodców węg-

gierskiej partii komunistycznej o sabotaż walki w obronie demokracji i realizacji frontu komunistycznego przez niewykonanie postanowień 7 kongresu Kominternu.

Ostateczne uregulowanie płac w kopalniach zagł. dąbrowskiego i krakowskiego

Warszawa, 21. 10. (PA). Pan minister opieki społecznej Kościalkowski zatwierdził w dniu 21 bm. orzeczenie komisji rozjemczej dla górnictwa węglowego zagłębi dąbrowskiego i krakowskiego.

W ten sposób uregulowane zostały ostatecznie warunki pracy i płacy we wszystkich kopalniach węgla zagłębi dąbrowskiego i krakowskiego.

Niespokojna noc w Palestynie

Jerozolima, 21. X. (PAT). Ubiegła noc w Palestynie była bardzo niespokojna. W wielu miejscach terroryści arabscy ostrzeliwali patrole i posterunki policyjne. Na dwóch policjantów brytyjskich dokonano napadu w starej części Jerozolimy. W Haifie odniósł ciężkie rany agent policyjny narodowości żydowskiej. W pobliżu pałacu sprawiedliwości w Haifie wybuchła bomba. Niedaleko miasta ostrzeliwano autobus, należący do towarzystwa żydowskiego.

Policja zarejestrowała również kilka wypad-

ków ostrzeliwania samochodów i podróży na drodze z Jerozolimy do Jerychonu. W wielu miejscach pomiędzy Jerozolimą, Hebronem i Jaffą porzeczano druty telefoniczne.

Władze policyjne w Napluzie dokonały licznych aresztowań. W Lyddzie zawieszono stan wyjątkowy i cofnięto przepisy zabraniające mieszkańcom wydalania się z domów, ponieważ ludność zobowiązała się spłacić w ciągu trzech dni nałożoną na miasto karę za podpalenie lotniska.

Gijon w rękach powstańców!

Paryż, 21. X. (PAT). Korespondent Havasa na froncie austuryjskim donosi, iż miasto Gijon poddało się dzisiaj rano wojskom gen. Franco.

Czerwoni poddają się

Salamanka, 21. 10. (PAT). Korespondent Ha-

vasa donosi, iż znaczna ilość żołnierzy rządowych, walczących w pobliżu Oviedo, po otrzymaniu wiadomości o zajęciu przez wojska gen. Franco Gijon, złożyła broń, poddając się władzom powstańczym.

Japonia wysyła kontradmirała -- katolika do Europy

Tokio, 21. 10. (PAT). Kontradmirał Sziniro Yamamoto udaje się w specjalnej misji do Watykanu, krajów europejskich i Ameryki. Kontradmirał Yamamoto jest katolikiem. Zadaniem jego będzie wyjaśnienie spraw, w obronie których występuje Japonia.

Chińczycy nie dają się

Szanghaj, 21. 10. (PAT). Przedstawiciel głównej kwatery chińskiej oświadczył przedstawicielom prasy, iż ofensywa, rozpoczęta przez Japończyków przed trzema dniami rozwija się głównie na odcin-

ku Tazang. Opór Chinczyków nie słabnie. Odniesli oni pewne sukcesy, odbierając wioskę Kwang-czia-czi na północny wschód od Ka-czia-pailu.

Wszedłszy ze swych ufortyfikowanych pozycji w Czang-czia, wojska chińskie rozpoczęły atak w kierunku wschodnim, zachodząc z tyłu wysunięte oddziały japońskie, zajmujące Ka-czia-pailu.

Przedstawiciel armii chińskiej dodał, że liczne okręty i transportowce japońskie przybyły do Mong-cza-hang na prawym brzegu rzeki Jang-tse, gdzie prawdopodobnie będą usiłowały dokonać desantu.

Projekty podatkowe rządu

Warszawa, 21. X. (Telef.). W Ministerstwie Skarbu opracowywane są projekty 28 ustaw, które mają być gotowe jeszcze przed 1 listopada. Obejmują one przede wszystkim dziedzinę podatków. Poza projektami, dotyczącymi zmian w podatku dochodowym w związku ze zniesieniem podatku specjalnego oraz likwidacją świadectw przemysłowych rozważane są jeszcze możliwości reformy opłat stemplowych. Inne projekty dotyczą już pewnych zmian w zakresie podatków pośrednich, przede wszystkim akcyz. Projekty te będą uchwalone przez Radę ministrów i we właściwym czasie skierowane do Sejmu.

Przedłużenie obniżki komornego

Warszawa, 21. X. (Telef.) Z dniem 31 listopada wygasa moc obowiązująca 15 proc. obniżki komornego w mieszkaniach mniejszych i 10 proc. w większych. Opracowane obecnie przez rząd projekty zmiany ustawy o ochronie lokatorów przedłużają termin ten na dalsze 4 miesiące, to znaczy do 31 marca roku przyszłego.

WAŻNE DLA URZĘDNIKÓW.

Warszawa 21. X. (Telef.) Celem zakończenia akcji oddłużeniowej urzędników państwowych p. premier Składkowski ustalił, że ostateczny termin upływa 31 grudnia roku bieżącego.

Przepisy o służbie oficerów WP.

Warszawa, 21. 10. (Telef.). Minister spr. wojskowych gen. Kasprzycki wydał przepisy wykonawcze do dekretu Prezydenta Rzplitej o służbie wojskowej oficerów wojsk polskich. Rozporządzenie to reguluje m. i. sprawę przyjmowania do służby obywateli państw obcych w charakterze oficerów. Obywatele obcy mogą być oficerami wojska polskiego jedynie jako oficerowie kontraktowi. Specjalne przepisy regulują kwestię zawierania przez oficerów związków małżeńskich, poza tym zawierają zakaz brania przez oficerów udziału w zgromadzeniach o charakterze politycznym, roztrząsania w prasie zagadnień politycznych itd.

Tylko 150 adwokatów -- mecenasów

Warszawa, 21. 10. (Telef.). Projektowana reforma ustroju adwokackiego ma wprowadzić m. in. specjalną kategorię adwokatów-mecenasów, których liczba będzie ograniczona do 150 osób. Adwokatom tej kategorii przysługiwałoby prawo występowania w najwyższych instancjach sądowych. Nie będą oni natomiast mieli prawa pełnienia funkcji syndyków mas upadłościowych, zarządców sądowych i kuratorów.

P. Zdziechowski sprzedał udziały „ABC“ i „Wieczoru Warsz.“

Warszawa, 21. X. (Telef.). W kancelarii reagenta Moldenhauera podpisany został w dniu wczorajszym akt sprzedaży przez Jerzego Zdziechowskiego udziałów w spółce wydającej „Wieczór Warszawski“ i „ABC“. W imieniu nabywców podpisał akt p. Bittner.

Rowerzyści sprawcami katastrofy pod łomiankami

Warszawa, 21. X. (Telef.). Dziś rano niektóre dzienniki przyniosły wiadomość o zgonie inż. Siemiątkowskiego, rannego w katastrofie samochodowej. Wiadomość ta okazała się nieprawdziwa. Stan inż. Siemiątkowskiego był bardzo ciężki, jednakże dziś nastąpiła znaczna poprawa i lekarze nie tracą nadziei utrzymania p. Siemiątkowskiego przy życiu. Poprawił się również stan drugiej ofiary katastrofy p. Koehna, któremu lekarze wróżą rychłe opuszczenie szpitala. Nie udało się uratować Joska Żukowskiego, który nie odzyskał przytomności i dziś nad ranem życie zakończył. Inż. Siemiątkowski udzielił już wyjaśnień w sprawie przyczyn katastrofy i stwierdził, że wywołali ją dwaj rowerzyści, jadący środkiem szosy.

Kronika telegraficzna

W dniu 24 października br. nastąpi uroczyste poświęcenie i otwarcie nowo-wybudowanej linii kolejowej Sierpc—Brodnica.

Premier turecki Rustu Arras wydał wczoraj śniadanie na cześć swego gościa premiera greckiego Metaxasa. Wieczorem w poselstwie greckim odbyło się przyjęcie.

Przybył do Ottawy sekretarz stanu Hull wraz z małżonką, celem złożenia wizyty gubernatorowi generalnemu.

Napężenie polityczne w Czechosłowacji

Praga, 21. X. (PAT). Prezydent republiki Benes, w piśmie do premiera Hodży zwołał wczoraj obie izby parlamentu na dzień 26 października. Jednakże w późnych godzinach wieczornych ogłoszono, że posiedzenie Izb zostało odroczone. Organ partii Niemców sudeckich „Die Zeit“ został skonfiskowany, ponieważ odroczenie Izb przysłał niedzielnym wypadkiem w Teplicach.

Walka między królem Farukiem a rządem

Kair, 21. X. (PAT). Król Faruk mianował szefem swego gabinetu Ali Maher Paszę. Maher Pasza piastował już to stanowisko przed mianowaniem go w r. 1936 premierem. Od tego czasu stanowisko szefa gabinetu królewskiego nie było obsadzone. Według dzienników, obecna nominacja nastąpiła bez porozumienia z rządem. W kołach politycznych mówi się o wzrastającym napężeniu stosunków między dworem a rządem. W kołach opozycyjnych utrzymują, że rząd pada się do dymisji, a z kół oficjalnych zaprzeczają tym wiadomościom.

Wyrok Sądu Przysięgłych

Kraków, 21. 10. Sąd przysięgłych w Krakowie skazał M. Banasia i trzech współników na kary od półtora do trzech lat więzienia za dokonanie dwóch napadów bandyckich w pow. chrzanowskim. Bandyci podawali się w czasie dokonywania rabunku za policjantów z Chełmna.

Nie O.O. Paulini prowadzą spór z gminą Warszawy

Warszawa, 21. X. (Telef.) W dniu wczorajszym podaliśmy doniesienie na podstawie informacji agencji o procesie OO. Paulinów z gminą Warszawy w sprawie odszkodowania za grunta. Jak się okazuje, agencja, o którą w danym wypadku chodzi, podała wiadomość nieścisłą, gdyż proces ten prowadzi nie OO. Paulini.

ZNIŻKA WPLYWÓW Z PODATKU GRUNTOWEGO.

Warszawa, 21. X. (PAT). Z pośród podatków bezpośrednich w 1-szym półroczu budżetowym 1937-38 wzrosły w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wpływy z podatków: przemysłowego, dochodowego i podatku od nieruchomości. Natomiast podatek gruntowy wykazał niższą wpływów.

POMYŁKA DRUKU.

W artykule „Co słycać w cechu rzeźników i wędliniarzy“, zamieszczonym w numerze wczorajszym str. 9. uległo zniekształceniu nazwisko p. Matyji, drugiego inicjatora Krakowskiej S-ki Mięsnej, co niniejszym prostujemy.

WYGRANE NA LOTERII.

Warszawa, 21. 10. (Telef.). Dzień dzisiejszy był dniem pierwszym ciągnięcia 40-tej Państwowej Loterii Klasowej. Wygrana 50.000 zł padła na nr 83.283; 5.000 zł na nr 144.566; 2.000 zł na nr 21.647. W trzecim i czwartym ciągnięciu wygrana 20.000 zł padła na nr 78.112; po 5.000 wygrały numery 39.341 i 59.961; po 2.000 zł nry 60.136 i 99.359.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VII, w Krakowie, ul. Garcarska L. 9, II p.
Godz. urz. od 8—13; Konto PKO 415.107.
Sygn. VII Km. 1689/37.
Dnia 16 października 1937 r.
Wierzyciel: Gedalie Weinreich.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaję do publicznej wiadomości, że dnia 3 listopada 1937 r. o godzinie 11 w Krakowie, ul. Łobzowska L. 12 odbędzie się licytacja ruchomości składających się z urządzenia domowego, które oszacowane zostaną przed licytacją.

Ruchomości można oglądać w powyżej podanym miejscu i czasie.

Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie (art. 606 § 1 k. p. c.).

Komornik Sądu Grodzkiego
Jan Zimowski.

Wiadomości z kraju

Otwarcie muzeum diecezjalnego w Sandomierzu

Dnia 26 bm. zostanie poświęcone i oddane do użytku publiczności Muzeum Diecezjalne w Sandomierzu, mieszczące się w historycznym Domu Długosza. Fachowe kierownictwo nad urządzeniem muzeum miał dr K. Estreicher z Krakowa, z ramienia Kurii Biskupiej czuwał nad pracami ks. prałat E. Górski.

Sąd umorzył sprawę o strajk chłopski

W Mościcach odbyła się dnia 19 b. m. rozprawa karna przeciwko 3 członkom Stronnictwa Ludowego z Myślatycz (pow. Mościska), oskarżonym przez prokuraturę przemyską o występki z art. 251 kk, którego mieli się dopuścić w ten sposób, że groźbą wybicia szyb zmuszali mieszkańców Myślatycz do wzięcia udziału w pochodzie w dn. 24 sierpnia b. r., który szedł do Mościsk, celem uwolnienia aresztowanego prezesa Stron. Lud., Citekowskiego. Po przeprowadzonych rozprawach sąd postanowił sprawę umorzyć.

Tragiczny skok pod koła pociągu

Emerytowany sierżant A. Gwiner, jadąc do Lwowa na mecz piłkarski, wyskoczył z pociągu w Gródku Jagiellońskim, chcąc kupić papierosów, skoro pociąg się zatrzymał. Zauważywszy, że pociąg przyspiesza biegu i jedzie dalej, wskoczył do wagonu z powrotem, ale tak nieszczęśliwie, że dostał się pod koła, które przecięły go na pół.

Za obrazę narodu polskiego

Sąd okr. w Częstochowie rozpoznawał sprawę Sulamy Lamela, oskarżonego o to, że w dn. 19 czerwca br. na Nowym Rynku publicznie dopuścił się obrazy narodu polskiego. Sąd skazał oskarżonego na 3 miesiące aresztu z zaliczeniem aresztu prewencyjnego i zawieszeniem reszty kary na przeciąg lat trzech.

Pożar w wagonie-ładowni akumulatorów

Na stacji kolejowej w Wejherowie na skutek krótkiego spięcia powstał pożar w wagonie-ładowni, służącym do ładowania akumulatorów w pociągach o elektrycznym napędzie. Gaszenie pożaru było bardzo utrudnione, ponieważ energia elektryczna, dosyłana do przetwornic w wagonie, ma napięcie 15.000 volt. Użycie hydrantu bądź zwykłej gaśnicy mogłoby spowodować momentalne śmiertelne porażenie prądem. Przy użyciu gumowego obuwia i specjalnych gumowych rękawic, pożar ugaszono, nie dopuszczając do uszkodzenia maszyn, wartości kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Za znieważenie nauczyciela dwa miesiące aresztu

W czasie rozdawania świadectw w gimnazjum w Tarnobrzegu uczenica VII kl. N. S. niezadowolona z otrzymanej noty znieważała czynnie profesora gimnazjalnego. Przeciwno uczenicy toczyły się dochodzenia i na skutek aktu oskarżenia odpowiadała obecnie za swój czyn przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie na sesji wyjazdowej w Tarnobrzegu. W wyniku przeprowadzonej rozprawy skazana została na dwa miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania orzeczonej kary na przeciąg dwóch lat.

Proces zawiadowcy stacji o nadużycia

Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoznawał sprawę zawiadowcy stacji Rembertów, F. Zuberta-Zubertowicza, oskarżonego o dopuszczenie się szeregu nadużyć na szkodę Skarbu. Polegały one na tym, że Zubert, przyjmując na tak zwany rachunek otwarty pieniądze na przewóz wyrobów od Zakładów Pirotechnicznych w Rembertowie, zmniejszał rachunki, podrabiając je i odpowiednio mniejszą kwotę przelewał do kasy. W ten sposób niemal codziennie brał do kieszeni po paręset złotych.

Ogólna suma zdefraudowanych pieniędzy sięgała według aktu oskarżenia około 12 tysięcy.

Kielce

ROZTERKI RODZINNE PRZYCZYNA ŚMIERCI. W Strzemieszycach Małych na tle porachunków osobistych, wynikła kłótnia, a następnie bójka między szwagrami Dubielem E. i Jędrusikiem St., w czasie której Dubiel ugodził nożem Jędrusika w lewą pierś i rękę, wskutek czego ten na miejscu zmarł. Dubiel po dokonanej zabójstwie zbiegł, lecz po upływie kilku godzin sam zgłosił się na posterunek policji, gdzie został zatrzymany.

ZABÓJCZY POCISK Z PROCY. M. Wojciechowski rzucając kamieniami z procy — trafił w głowę Zdz. Bensa lat 6. Bensa, przewieziony do szpitala w Ostrowie, zmarł wskutek odniesionej rany.

SKUTKI JAZDY NIEMPRZEPISOWĄ STRONĄ. R. Lysak, jadąc własnym samochodem z Radomia do Warszawy w Jedlińsku na ostrym zakręcie — przy szybkości 40 km. na godz. — najechał na furmankę J. Jędrasiewicz z Woli Gutowskiej, jadącego w kie-

Pościg za bandytami w Częstochowie

W nocy ze środy na czwartek 5 uzbrojonych osobników, po uprzednim przecięciu sygnałów alarmowych i przewodów elektrycznych, włamało się do Spółdzielczego Banku Przemysłowców i Kupców, przy ul. Najświętszej Panny Marii. Bandyci zostali sploszeni przez strażnika prywatnej straży wartowniczej, Józefa Gąsiora i rzucili się

do ucieczki. Strażnik puścił się w pogoń za uciekającymi. Wywiązała się gęsta strzelanina obustronna, podczas której bandyci przestrelili strażnikowi w kilku miejscach piaszcz. Zaalarmowana policja szybko przybyła na miejsce i ujęła jednego z bandytów. Pościg trwał w dalszym ciągu.

Uczniowie okradali kolegów, by mieć pieniądze na wódkę

Do kierownika szkoły powszechnej przy ul. Kieleckiej na Mokotowie w Warszawie napływały od dłuższego czasu liczne skargi od uczniów, że kradzione im są rozmaite przedmioty. W niewyjaśniony sposób skradziono ostatnio w tej szkole 8 par obuwia. Na skutek skargi złożonej w policji zarządzono obserwację i dochodzenia. W pobliżu glinianek na Mokotowie jeden z policjantów zauważył 3 chłopców raczących się wódką. Na widok granatowego munduru chłopcy rzucili się do ucieczki, lecz policjant ich zatrzymał. Okazało

się, że są to uczniowie 5 oddziału: M. Dobilis, M. Gołędzinowski i Zdz. Madejski wszyscy liczący po 13 lat.

Zatrzymani chłopcy od dłuższego już czasu kradli kolegom co się dało. Skradzione rzeczy sprzedawali paserowi M. Elbemu, a za uzyskane pieniądze urządzali libacje. Do jakiego stopnia wyzyskiwał ich paser świadczy fakt, że za skradzione 8 par bucików otrzymali 7 zł. 50 gr. Pasera aresztowano, a chłopców umieszczono w „izbie zatrzymanych“.

Zwiększa się liczba przeleciań kilometrów na szlakach P. L. L. „Lot“

Rozwój polskiego lotnictwa komunikacyjnego przejawia się może najlepiej w ilości przeleciań kilometrów przez samoloty P. L. L. „LOT“ w lotach pasażerskich. W roku bieżącym cyfra ta znacznie wzrosła w porównaniu z rokiem ubiegłym. Do 1 października b. r. samoloty P. L. L. „LOT“ przeleciały w regularnej komunikacji powietrznej 1.700.628 km. W tym samym czasie w roku ubiegłym 1.379.320 km. Do powiększenia liczby przeleciań kilometrów przyczyniło się otwarcie w r. 1937 dwóch nowych linii p. t. TALLINN - HELSINKI i ATENY - RODOS - LYDDA (Palestyna). Sieć P. L. L. „LOT“ zwiększyła się przez to o 1.401 km, a mianowicie na północy o 90 km, zaś na południu o 1.311 klm.

W porównaniu z rokiem 1936, w następnych miesiącach b. r. zajdzie jeszcze znacznie różnica w przeleciań kilometrach, gdyż w tym roku po raz pierwszy utrzymywana jest w sezonie zimowym komunikacja na linii północnej trzy razy tygodniowo, zaś na linii południowej na trasie Warszawa—Palestyna raz w tygodniu.

Wybitni cudzoziemcy pasażerami Lotu

Samoloty komunikacyjne P. L. L. „LOT“ poza granicami Polski mają liczną frekwencję pasażerów cudzoziemców, którzy chętnie korzystają z samolotów LOTU. Na liniach zagranicznych mimo silnej konkurencji polska komunikacja lotnicza zdobywa wszędzie palmę pierwszeństwa. Świadczą o tym najlepiej listy pokładowe, które notują zawsze pełne wykorzystanie miejsc pasażerskich. Ostatnio pasażerami na polskich statkach powietrznych byli szefowie sztabów, Lotwy, Estonii, Finlandii, którzy odbyli podróż ze stolic swych państw do Warszawy i z powrotem. Na szlaku południowym ostatnio odbywał podróż wice-marszałek lotnictwa angielskiego lord Courtney, który z ramienia swego rządu udawał się przez Rodos i Palestynę na Daleki Wschód.

Obniżka taryfy na Rodos i do Palestyny

W zimowym rozkładzie lotów wysłanym przez P. L. L. „LOT“ podano też taryfy na przelot do wszystkich niemal portów europejskich. Na sezon zimowy P. L. L. „LOT“ wprowadziły tak zwaną „taryfę uprzywilejowaną“ dla pełnopłatnych

pasażerów, lecących na Rodos i do Lyddy. Na skutek tej zmiany, przysługującej tylko pasażerom, którzy wykupują bilet bez jakiegokolwiek zniżki nawet statutowej, przelot z Warszawy na Rodos kosztuje obecnie 455 zł (dawniej 545), a do Palestyny 680 zł (dawniej 780). Zniżka ta obowiązuje też przy wykupieniu biletów z innych miejscowości, lecących na szlakach P. L. L. „LOT“, jak również i w drodze powrotnej.

Lwów

NOWY HERB MIASTA LWOWA NA WOZACH TRAMWAJOWYCH. Jak wiadomo, p. Prezydent RP. zatwierdził w roku ub. nowy herb miasta Lwowa, ozdobiony orderem „Virtuti Militari“. Ponieważ na wozach tramwajowych umieszczone były stare herby miasta Lwowa, Prezydium miasta zarządziło, by na nowych wozach umieszczano już nowe herby miasta Lwowa. W miarę rekonstrukcji i przemalowania starych wozów tramwajowych z warsztatów MKE. wychodzą już wozy z nowymi herbami miasta. Dotychczas wypuszczono z warsztatów 6 takich wozów.

WPLACILI RATY, ALE NIE OTRZYMAŁI OBLIGACJI. Do władz policyjnych wpłynęło kilka zażaleń przeciw Małopolskiemu Związkiowi Kredytowemu (ul. Kopernika 11). Autorzy zażaleń twierdzą, że wpłacili tej instytucji, trudniącej się ratelną sprzedażą różnych obligacji wszystkie raty, lecz obligacji nie otrzymali. Władze policyjne rozpoczęły w tej sprawie śledztwo.

RZUCIŁA SIĘ POD POCIĄG. Na torze kolejowym Lwów—Stanisławów, znaleziono (na terenie Lwowa) zwłoki jakiejś młodej kobiety. Nieszczęśliwa rzuciła się pod koła pociągu osobowego, ponosząc śmierć na miejscu. Okazało się, że denatka nazywała się Olga Tytlówna, liczyła lat 21. Tragicznie zmarła była krawczynią, a pochodziła z Podhajec. We Lwowie śp. Tytlówna mieszkała przy ul. Ptasiej 10. W torebce denatki znaleziono kartkę, na której widniało tylko jedno zdanie: „Chcę się widzieć z mamą“.

GMINA ŻYDOWSKA PRZECIW „GHETTU ŁAWKOWEMU“. Zarząd lwowskiej gminy wyznaniowej żydowskiej, uchwalił wczoraj rezolucję, w której wyraża m. in. solidarność z młodzieżą akademicką żydowską, protestującą przeciw wprowadzeniu osobnych ławek dla żydów na wyższych uczelniach.

ARESZTOWANIE DZIECIUBÓJCZYNI. Prokurator Sądu Okr. wydał nakaz aresztowania niejakiej Katarzyny Giżewskiej z Bartatowa pod Lwowem, która trudniła się wychowywaniem cudzych dzieci. Ostatnio pewna rodzina lwowska oddała Giżewskiej na wychowanie kilkutygodniowe niemowlę, wręczając jej jednorazowo 3.000 zł, obiecując w pewnych odstępach czasu dalsze „subwencje“. Po kilku dniach dziecko to zmarło w tajemniczych okolicznościach, co stało się przyczyną aresztowania Giżewskiej.

Od Administracji

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

runku Radomia prawą stroną szosy. Fura przewróciła się do rowu, znajdujące się w niej osoby wypadły, przy czym jedna z nich — St. Juresak, doznała poważnych okaleczeń twarzy, wskutek czego została umieszczona w szpitalu w Radomiu.

POŻAR OD PAPIEROSA. We wsi Zuzowy, gm. Przedbórz, pow. kowelskiego, powstał pożar, który na szkodę Margasa J., Krawczyka J. i Margasa A., zniszczył 3 stodoły, piwnice, 3 sopy, 2 chlewy, pasze, zboże, oraz narzędzia rolnicze, ogólnej wartości 7.800 zł. Prawdopodobnie pożar powstał od ognia z papierosa.

BEZROBOTNI KIELECCY DOMAGAJĄ SIĘ PRACY. Do biur kieleckiego Zarządu Miejskiego, zgłaszają się liczni bezrobotni, prosząc o pracę. Przez cały dzień bezrobotni gromadzą się przed ratuszem. Na skutek wyczerpania funduszy przeznaczonych na roboty miejskie Zarząd nie jest w stanie zwiększyć stanu zatrudnienia. Wkrótce rozpoczną się prace przygotowawcze nad organizacją pomocy zimowej.

Z szerokiego świata

W ZAKŁADZIE DLA OCIEMNIAŁYCH „VATRA LUMINOSA“ W BESARABII POWSTAŁ POZAR, który wywołał nieopisaną panikę wśród ociemniałych, nie mogących orientować się, skąd grozi niebezpieczeństwo. Spłonęła sala przyjęć z cennymi obrazami oraz wiele prac, wykonanych przez ociemniałych.

ZGON SŁYNNEGO UCZONEGO. W Cambridge zmarł przeżywszy 66 lat znakomity uczony lord, Rutheford, profesor fizyki eksperymentalnej, dyrektor Cavondish laboratory na uniwersytecie w Cambridge. Lord Rutheford wstąpił się głównie swymi badaniami nad radioaktywnością i nad strukturą atomu.

AUTOBUS Z PASAŻERAMI RUNAŁ W PRZEPAŚĆ. Na jednej z najwyższych położonych dróg górskich w Iranie Siah Pishen przepełniony pasażerami autobus spadł w przepaść. Spośród 37 pasażerów 21 zginęło na miejscu, 16 odniosło ciężkie rany.

STATEK NIEMIECKI „WESTFALLEN“ ZDERZYŁ SIĘ w porcie Amsterdamu z innym statkiem niemieckim „Schwalbe“. „Westfallen“ silnie uszkodzona zatonięła w ciągu kilku minut, przy czym zginęło 7 członków załogi. Katastrofa wydarzyła się skutkiem bardzo słabej widoczności w gęstej mgle.

SKUTKIEM GĘSTEJ MGŁY WYDARZYŁA SIĘ KATASTROFA LOTNICZA W ANGLII. Samolot wojskowy spadł na pola w pobliżu Spilsby w hrabstwie Lincoln. 3 osoby, stanowiące załogę samolotu, zginęły na miejscu.

Pod znakiem swastyki

REPRESJE W STOSUNKU DO NAUCZYCIELSTWA KATOLICKIEGO.

Dekretem ministra oświaty rozwiązany został związek niemieckich nauczycielek katolickich z siedzibą w Berlinie. Związek ten obejmował przeważającą większość nauczycielek katolickich z całych Niemiec. Jako organizacja zawodowa aż do r. 1933 wspomniany związek wchodził w skład niemieckiego związku urzędniczego. Z chwilą powstania narodowo-socjalistycznego związku nauczycieli jako jedynej naczelnej organizacji nauczycielskiej w Niemczech, związek nauczycielek katolickich musiał się wyrzec swych dotychczasowych celów zawodowych, pozostając tylko jako organizacja wyznaniowa. Obecnie został on ostatecznie zlikwidowany ze względu na zakaz podwójnego członkostwa w narodowo-socjalistycznym związku nauczycielskim i w organizacjach wyznaniowych.

Z martyrologii słowackiej

Rocznica Czernowy

Pół mili od Ružomberka w dół Wagu jest wioska — Czernowa. Pochodzi z niej ružomerski dziś proboszcz, ksiądz infułat Andrzej Hlinka. Dla rodzinnej wioski ufundował dobry syn narodu słowackiego — jeszcze przed wojną — kościółek parafialny z plebanią i okazały gmach szkolny. Poświęcenia kościoła chciał dokonać sam fundator, ale sprzeciwił się temu spiski biskup Parvy, Węgier a także czynniki rządowe madziarskie. Przyszło do krwawego starcia żandarmerii z ludnością 27. X. 1907 r. Padło 15 trupów, a z ran ciężkich zmarło jeszcze kilka osób. Wielu Czernowian skazanych zostało na 37 lat więzienia łącznie. Wtedy i ks. Hlinka pójść musiał na 2 lata do celi więziennej.

Po przewrocie politycznym wódz narodu słowackiego wznosił monumentalny pomnik ofiarom brutalności madziarskiej. Na ścianie frontowej pomnika wyryto nazwiska poległych (między nimi dwa razy pojawia się nazwisko Hlinki) i umieszczono napis: „Zehnaj Pane nasz narod, za ktorý ti to zomierali 27. X. 1907“.

W trzydziestą rocznicę odbędzie się 27 b. m. wielka manifestacja narodowa na cmentarzu czernowskim z procesją z Ružomberka, którą poprowadzi biskup spiski Vojtaszak i ks. Hlinka. Naza jutrz święcić będą Słowacy rocznicę wyzwolenia narodowego i politycznego.

m.

Nagrodzona medalami pracownia
wyrobów kościelnych z brązu

Fr. Kopačnýński, Kraków, Bracka 2

Wykonuje

Latarnie na grobowce

plakiety z brązu

krzyże

Uspokoienie w Palestynie?

Klasztorna cisza, jaka zwykle panuje dookoła kościoła betleemskiego w Jeruzolimie, została we środę zakłócona wymianą strzałów między terrorystami arabskimi a policją. Arabowie z ukrycia zaczęli ostrzeliwać budynek policji. Policja odpowiedziała strzałami, zmuszając napastników do ucieczki. Jeruzolimie grozi obecnie brak mięsa koszernego, ponieważ żydowscy rzeźnicy nie mogą swobodnie udawać się do położonych poza miastem rzeźni miejskich. Rzeźnie te mieszczą się w dolinie u stóp Góry Oliwnej. We środę rano

w stajniach rzeźni zastrzelono 11 wołów. Poza tymi stosunkowo drobnymi incydentami, sytuacja uległa na ogół poprawie. Władze jednak nie zmniejszają czujności. W Jeruzolimie zginął pewien Arab w chwili, gdy przygotowywał bombę. Skutkiem nieostrożnej manipulacji bomba ta wybuchła. Na jedną z ferm żydowskich dokonano napadu, gęsto ją ostrzeliwując. Zajęcie to nie pociągnęło za sobą żadnych ofiar. W Jaffie policja aresztowała 13 Arabów.

Planowali marsz na Budapeszt

W sądzie budapeszteńskim toczył się proces przeciwko b. przywódcy skrajnie prawicowej grupy, mającej za godło kosę i krzyż, Zoltanowi Boeszoeremny i towarzyszom, którzy rok temu planowali marsz na Budapeszt. Przed sądem przewinęli się poza fanatyzmem idei narodowo-socjalistycznej Boeszoeremny ludzie albo niezupełnie normalni, albo też i to w przeważnej części analfabeci, rekrutujący się z najuboższej klasy ludności rolniczej. Oskarżeni przyznają, że istniały plany osiągnięcia przez partię władzy przy użyciu przemocy, zeznania ich jednak wskazują, że organizacja ta nie miała ani odpowiednich podstaw moralnych, ani środków materialnych, ani wreszcie odpowiedniego materiału ludzkiego, któryby mógł jej zapewnić najmniejsze choćby wido-

ki powodzenia. Niemal wszyscy oskarżeni wstąpili do partii w nadziei zysków materialnych, przyrzekanych im przez Boeszoeremny.

Pierwotnie liczba oskarżonych wynosiła 89 osób. Z różnych jednak przyczyn wydzielono sprawę w stosunku do 20 oskarżonych. Według aktu oskarżenia Boeszoeremny zorganizował oddziały szturmowe celem osiągnięcia siłą nakreślonych celów a w szczególności opanowania koszar wojskowych, zajęcia gmachów publicznych, internowania żydów, obalenia rządu i proklamowania dyktatury. Boeszoeremny skazany został na 26 miesięcy więzienia, jeden z oskarżonych na 28 miesięcy, dwaj na 26 miesięcy, jeden na 12 miesięcy, a pozostali od 3 dni do 8 miesięcy więzienia.

Tajne G. P. U. we Francji

Jak donosi „Le Matin“, w czasie ostatnich rewizyj, przeprowadzonych w związku ze zniknięciem gen. Millera, władze śledcze zebrały niezwykle interesujące materiały, dotyczące działalności na terenie Francji tajnej organizacji zagranicznej o dość zagadkowym charakterze. W związku z rewelacjami dziennika „La Liberte“ i emigracyjnych dzienników rosyjskich antysowieckich, twierdzenia „Matin“ dotyczą prawdopodob-

nie organizacji, zwanej Ligą Wewnętrzną, która pracuje od dawna w tajemnicy w łonie emigracji rosyjskiej i pozostając w związku z władzami G. P. U., stara się przez swoich ludzi opanować wszystkie poważniejsze antysowieckie organizacje rosyjskie. „Le Matin“ twierdzi, że wśród dokumentów, wykrytych przez władze śledcze, figurują całe listy niezwykle interesujące, a zawierające spisy agentów tych tajnych stowarzyszeń.

Podwyższenie opłat za odznaczenia we Francji

Francuskie ministerstwo skarbu ogłosiło komunikat, podnoszący opłaty, pobierane od osób odznaczonych krzyżami Legii Honorowej. Opłaty te wynosić będą obecnie przy otrzymywaniu stopnia kawalerskiego 150 fr., oficerskiego — 300 fr., komandorskiego — 500, komandorii z gwiazdą 700 i wielkiej wstęgi — 1000 fr. Jednocześnie

podniesione zostały opłaty, pobierane za udzielenie pozwolenia obywatelom francuskim na noszenie odznaczeń zagranicznych. Opłata za prawo noszenia miniatury w butonierce wynosi 200 fr., opłata za dekorację komandorską — 250 fr., za gwiazdę 300 fr. i za pozwolenie na noszenie wielkiej wstęgi — 400 fr.

Nielegalne paszporty w rękach kilkudziesięciu żydów

Organ polskiego wychodźstwa w Lens we Francji „Narodowiec“ donosi o tajemniczej afarze 20 żydów — obywateli polskich, których aresztowano w Belgii i umieszczono w więzieniu w Leodium.

Członkowie tajemniczej „wycieczki“ żydowskiej nie chcą udzielić władzom belgijskim żadnych wyjaśnień w jaki sposób otrzymali paszporty emigracyjne, wystawione przez starostwo grodzkie Warszawa-Północ. Jak wiadomo, paszporty emigracyjne może otrzymać tylko ten, kto przedstawi kontrakt na pracę w jednym z państw zagranicznych. Na podstawie takiego kontraktu udzielana jest wiza wjazdowa. Wszyscy aresztowani żydzi kontraktów takich nie posiadają.

Zagadkę tajemniczej wycieczki żydowskiej wyjaśniły nieco zeznania matki jednego z aresztowanych, która przyjechała do Belgii i prosiła policję brukselską o zwolnienie jej syna. Zeznała ona, że paszporty dla wszystkich aresztowanych były wystawione przez biuro niejaki pani Londyńskiej, mieszczące się w Warszawie. Właścicielka biura p. Londyńska sama zamieszkuje w

Paryżu i ma być podobno osobą bardzo ustosunkowaną. Wystawiła ona żydowskiej wycieczce kilkadziesiąt paszportów w cenie około 100 zł. każdy. Część z osób biorących udział w wycieczce pozostała w Paryżu, a wszystkich mężczyzn, którzy znajdują się w wieku poborowym, żandarmeria francuska przekazała do Belgii, gdyż przybyli oni do Francji przez granicę belgijską.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VII
w Krakowie, ul. Garncarska L. 9 II p.
Godz. urz. od 8—13; Konto PKO 415.107.
Sygn. VII. Km. 1992/37.

Dnia 15 października 1937 r.

Wierzyciel: Oskar Nowotny c/a Zygmunt Bojda.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 października 1937, o godzinie 10 w Krakowie, ul. Piłsudskiego L. 20 odbędzie się licytacja ruchomości należących do Zygmunta Bojdy w Krakowie składających się z 25 kg. pisma tytułowego, 20 kg. linii mosiężnych, 2 kg. ułamków Petit., 20 kg. materiału Justunkowy, 5 sort niekompl. pisma drewnianego, 2 szufle, 3 winkielaki żel., 12 suszarek, 4 kg. stegów żelaznych, 3 kliny do form, nóż do cięcia żel., stelarz z desek, biurko, para rogów jelenich. Oszacowanie nastąpi przed licytacją.

Ruchomości można oglądać w powyżej podanym miejscu i czasie.

Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie (art. 606 § 1 k. p. c.).

Komornik Sądu Grodzkiego,
Jan Zimowski

P. K. P. Oddział Drogowy
w Nowym Sączu.

Wzmianka

Zwraca się uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim przetarg na wykonanie pokrycia papą smołocową dachów nad nową montownią parowozów w Nowym Sączu. Informacji udziela Biuro Oddziału Drogowego P. K. P. w Nowym Sączu.

Błota poleskie czekają na polskiego... Mussoliniego

Osuszenie błot pontyjskich to jedno z wielkich dzieł Mussoliniego. Wartość tego dzieła nie da się ocenić w pieniądzu. Są bowiem reformy o tak wielkim i doniosłym znaczeniu dla narodu, które nie dadzą się „rentownością“ uzasadnić, a jedynie dobrem społecznym. To też u nas nie może wzbudzać żadnych zastrzeżeń powiedzenie pewnego senatora włoskiego, podane przez prof. Makowskiego, który, gdy go pytano, ile kosztowała melioracja błot pontyjskich miał odpowiedzieć, że tego nie wie, ale natomiast wie, że zamiast, żeby kilka tysięcy nędzarzy wyrodniało wskutek błota i malarii, kilkadziesiąt tysięcy obywateli ma warsztat pracy i chleb.

Identyczny problem istnieje u nas w Polsce

Z BŁOTAMI POLESKIMI.

Dyskutowano nad nim wiele w pierwszych latach odzyskania niepodległości. Później, szczególnie gdy przyszedł kryzys, zapomniano o Polesiu. Dziś znowu to zagadnienie odżywa... Wydaje nam się, że czas najwyższy poświęcić mu więcej uwagi. Bo sprawa błot poleskich, to naszym zdaniem, poważna sprawa narodowa. Łączy się bowiem nie tylko, z podniesieniem materialnym poleszów, ale z włączeniem ich do naszego narodowego i państwowego organizmu, stworzenie z nich żywego muru przed naporem bolszewizmu.

Nakładem Towarzystwa Rozwoju Ziemi Wschodnich ukazała się broszura przedstawiająca gospodarcze i kulturalne potrzeby województwa poleskiego. Czytamy tam, że woj. poleskie, będące terytorialnie największym z województw, bo liczącym 36.867 km² i stanowiącym 10 proc. obszaru Polski, jest pod względem rozwoju gospodarczego i kulturalnego województwem najbardziej upośledzonym z acofanym. I tak posiada ono:

1) najrzadszą w Polsce sieć komunikacyjną, a w środkowej i wschodniej części swego obszaru brak dróg bitych;

2) całkowity brak warsztatów i urzędów przetwórczych, które by czyniły zadość dzisiejszym znacznym możliwościom przetwórczym tego województwa;

3) największy procent gruntów niezmeliorowanych, znakomicie nadających się do opłacalnego zainwestowania i skolonizowania, poza upełnolnieniem miejscowych włościan;

4) zupełny brak własnych kapitałów tak prywatnych jak i samorządowych, które by mogły być zużyte na gospodarcze podniesienie terenu;

5) największy procent notorycznie głodującej ludności wiejskiej, nie mającej środków na racjonalne zagospodarowanie swych warsztatów rolnych, których normalna egzystencja jest uzależ-

niona od podstawowych prac melioracyjnych w poszczególnych zlewniach lub grupach zlewni oraz do odpowiedniej pomocy instruktorskiej i szkoleniowej;

6) największy, bo aż 23 proc. wynoszący, odsetek dzieci nieobjętych całkowicie przez szkolnictwo powszechne i około 50 proc. dzieci objętych niedostatecznie, ze względu na anormalne warunki pracy oświatowej, spowodowane szczupłym personelem nauczycielskim i brakiem izb szkolnych przy równoczesnym szerzeniu się analfabetyzmu wtórnego.

Ten stan rzeczy, to ubóstwo i prymitywizm gospodarczy oraz niskie postępy w ogólnym rozwoju, stawiają Polesie

POZA NAWIASEM NORMALNEGO ŻYCIA GOSPODARCZEGO I KULTURALNEGO NASZEGO KRAJU.

Winę ponoszą nasze rządy, które przy wszelkim rozdziale kredytów inwestycyjnych pomijały Polesie prawie zupełnie. I tak czytamy, że przy podziale inwestycji rentownych oraz komunikacyjnych, Polesie przez 16 lat było bądź całkowicie pomijane, bądź uzyskiwało pokrycie zaledwie setnych części swych potrzeb. Nawet zgłaszane przez lokalne urzędy minimalne zapotrzebowania, oczywiście niewspółmierne do ogromnych potrzeb inwestycyjnych, były tylko w nikłej części uwzględniane. To też przy dalszym stosowaniu dotychczasowego tempa inwestycyjnego — czytamy we wspomnianej broszurze — woj. poleskie dopiero po 140 latach(!) osiągnęłoby dzisiejszą gęstość dróg bitych, np. woj. warszawskiego, a po 80 (!) latach ukończyłoby z grubszą meliorację podstawową. To dzisiejsze tempo rozwoju Polesia, w stosunku do tempa rozwoju innych dzielnic jest niemal równoznaczne z uwstecznieniem tej połaci kraju.

Z tym stanem rzeczy i z taką polityką trzeba skończyć! Trzeba podjąć wielką pracę nad podniesieniem gospodarczym Polesia. Uaktywnienie gospodarcze Polesia jest jednak nie do pomyślenia bez wydatnej pomocy finansowej ze strony państwa, tym bardziej, że związki samorządowe są na Polesiu pod względem finansowym bardzo słabe. Autorzy memoriału złożonego rządowi, obliczają globalne zapotrzebowanie na kredyty inwestycyjne woj. poleskiego w latach 1937—1940 na 104 miliony zł. Suma ta pozwoli na szereg inwestycji najpilniejszych.

Sądymy, że suma ta w ogólnym programie inwestycyjnym rządu będzie uwzględniona.

Poleszuk.

Przegląd prasy

Profesor, który nie uznaje zarządzeń rektora

Wielkie poruszenie nie tylko wśród wyższych uczelni i młodzieży akademickiej, ale i w kołach politycznych wywołało oświadczenie prof. Michałowicza, prezesa niedawno powstałego Klubu Demokratycznego, grupującego w sobie żywiły lewicowe i masonskie. W sprawie zarządzenia rektora Uniw. J. Piłsudskiego, dokonującego podziału miejsc między studentów. Podziału miejsc nie dokonano tylko w audytorium Kliniki Chorób Dziecięcych, kierowanej przez prof. Michałowicza. Kiedy we wtorek 10 b. m. prezes Koła Medyków zwrócił się do prof. Michałowicza w sprawie osobnych miejsc dla żydów, sen. profesor Michałowicz oświadczył z katedry co następuje (cytuujemy za „Robotnikiem“):

„Od pewnego czasu spodziewałem się zainterpelowania mnie w tej sprawie.

Wolno Jego Magnificencji Panu Rektorowi, jako wybranemu przez nas, profesorów, gospodarzowi, mieć w tej sprawie swoje zdanie. Ale wolno też senatorowi Rzeczypospolitej Polskiej, który przysięgał na Konstytucję, przestrzegać przepisów.

Skoro Pan Bóg nie wahał się włożyć duszy Swego Syna w ciało Semity, to nie jest ludzką rzeczą rozstrzygać, kto jest lepszy, a kto gorszy.

Wiem, że semici są nieszczęśliwi jak roślina pozbawiona swego naturalnego podłoża ziemi, rzucona przy drodze. Wierzę, że w Palestynie, gdzie teraz pali się ziemia pod nogami i krwią trzeba ją okupywać, nastąpi ich odrodzenie. Półki konstytucja nie jest obalona, to ja nie będę jej obalał.

Mówię to jako wierny obywatel Państwa i w sumieniu swoim chce zostać wiernym chrześcijaninem“.

W związku z tym oświadczeniem prof. Michałowicza „Czas“ donosi, że w kołach politycznych

„podkreśla się fakt, że nowy podział miejsc, wprowadzony został w ścisłym porozumieniu z

ministrem Świętosławskim, co zresztą wynika z oświadczenia Min. W. R. i O. P., złożonego wobec delegacji parlamentarzystów żydowskich. Wystąpienie zatem prof. Michałowicza komentowane jest, jako pośrednio skierowane przeciwko osobie min. Świętosławskiego“.

Również i „Warszawski Dziennik Narodowy“ wskazuje na fakt, że

„w sprawie ławkowej nie chodzi przecież o prywatne zdanie p. Rektora, ale o rozporządzenie (wydane w porozumieniu z Min. W. R. i O. P.), które obowiązuje wszystkich profesorów. To nie jest kwestia różnicy zdań, ale kwestia porządku i karność“.

Słusznie „W. D. N.“ określa oświadczenie prof. Michałowicza zdumiewającym i pisze:

„Przykro brzmi w ustach uczonego powołanie się na dogmat Wcielenia dla uzasadniania tezy, że „nie ludzka jest rzeczą rozstrzygać, kto jest lepszy, a kto gorszy“. W danym wypadku nie rozstrzygamy przecież, czy semici są od nas lepsi czy też gorsi. Rozstrzygamy tylko, co jest dobre dla młodzieży polskiej z punktu widzenia narodowego, moralnego i wychowawczego“.

Czego jeszcze chce „Gazeta Polska“

We wczorajszym numerze zwróciliśmy uwagę na fakt bagatelizowania przez „Gazetę Polską“

OBUWIE

wszelkiego rodzaju tak:

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, jakoteż buty z cholewami oficerskie i do konnej jazdy

poleca ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwszorządny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WAŚIK dawniej **W. KAPERA**

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji PT. Klienteli

sprawy parafii polskich w Gdańsku. Podnosi to również „Kurier Warszawski“ piórem p. St. St.

„Więc wymuszenie przez prezydenta senatu zawieszenia już obwieszczonego zarządzenia o parafiach polskich, oraz wysłanie 12 b. m. bezpośrednio do Watykanu telegramu, a 16 b. m. również bezpośrednio obszernego pisma, nie wystarcza? Czy przeciwdziałanie utworzeniu parafii polskich jest ugodzeniem w niemieckie duchowieństwo i centrum katolickie gdańskie, które nie chce tych parafii polskich? Czy pominięcie drogi przez rząd polski w zwróceniu się przez senat do Watykanu narusza prawa centrum i duchowieństwa niemiecko-gdańskiego, czy też Polski?“

Brutalne metody niemieckie wobec pielgrzymów polskich

W notatce pod tytułem „Niemcy rozbierają do naga polskich pielgrzymów z pogranicza, a władze polskie ułatwiają wyjazd na norymberski Pariteitag“ pisze „Dziennik Poznański“:

Donoszą nam z pogranicza o nowym fakcie deptania uczuć religijnych polskich przez władze hitlerowskie Niemiec.

Rodacy nasi z wiosek, położonych po drugiej stronie granicy na przeciw Zbąszynia rok wcześniej urządzali pielgrzymki w dniu 10 października do Zbąszynia, gdzie brali udział w uroczystościach kościelnych z okazji dorocznego odpustu.

W tym roku, po doświadczeniach wiosennych z wycieczką chóru polskiego z Zakrzewa, którego występ przed polskim radiem w Bydgoszczy uniemożliwił w oznaczonym czasie landrat złotowski, Polacy z powiatu międzychodzkiego wniosok o zezwolenie na przekroczenie granicy złożyli na dwa tygodnie wcześniej. Mimo jednak obietnic ze strony landraty, pozwolenie nie nadeszło. Stało się jasnym, że władzom niemieckim zależy na wstrzymaniu udziału Polaków w uroczystościach kościelnych w Zbąszyniu.

Pozostali jeszcze ci spośród mieszkańców Wielkiej i Małej Dąbrówki, czysto polskich wsi, które pozostały pod zaborem pruskim, którzy posiadali stałe przepustki graniczne. Postanowili oni udać się gromadnie do Zbąszynia z krzyżem i chorągwią. Ale w chwili gdy ludzie gromadzili się u wylotu wsi, zjawili się pruski zandarm i rozpedził zebranych. W tej sytuacji, ci, którzy mieli indywidualne przepustki, pojedynczo udali się do granicy. Na wspólne przyjęcie wiernych, udających się do Polski na nabożeństwo, władze zaborcze nie pozwoliły.

Mało tego. Ci, którym dane było przekroczyć granicę po niemieckiej stronie, poddani zostali drobniagowej rewizji. Rewizja naturalnie nic nie dała, ale to rozbieranie mężczyzn do naga, to szukanie zakazanych druków nie tylko w odzieniu, ale nawet we włosach kobiet, miało jeden widoczny cel — zastraszenie ludzi, aby do Polski nie chodzili słuchać Słowa Bożego.

„Dziennik Poznański“ wskazuje, że Niemcy stale prowokują uczucia całego społeczeństwa polskiego i to pomimo tego, że polskie władze idą mniejszości niemieckiej w Polsce jak najbardziej na rękę.

„Przykład z pielgrzymką z Dąbrówki do Zbąszynia nastąpił bezpośrednio po tym, gdy ze strony polskiej umożliwiono delegacji mniejszości niemieckiej wzięcie udziału w dorocznym zjeździe N. S. D. A. P. w Norymberdze.

W tym samym czasie, gdy władze niemieckie uniemożliwiały rodakom naszym z pogranicza wzięcie udziału w uroczystościach kościelnych, władze polskie nie tylko, że zgodziły się na pielgrzymkę Niemców katolików z Poznania do Trebnitz na Śląsku niemieckim, ale udzieliły im bezpłatnego paszportu zbiorowego oraz zniżek na polskich kolejach. Do tego dodać należy, że katolicy niemieccy są pod stałą duszpasterską opieką księdza Niemca ob. niemieckiego, pracującego bez przeszkód na terenie Poznania“.

Ostatnie nowości:

Cyrek J. X. T. J., Twój wzór św. Stanisław Kostka	zł 1.20
Georg J. E., Z tajemnic życia małżeńskiego i jego społecznych powikłań	zł 4.—
Kalán J., Zdobyć świat dla Chrystusa	zł 2.—
Kühnelt-Leddihn E., Jezuiści, burżuje, bolszewicy — Powieść	zł 7.50
Plus R. X. T. J., Szaleństwo Krzyża	zł 2.20 oprawne
Rademacher A. Dr., Religia a życie	zł 4.50
Zahorska A., Żywoty świętych polskich	zł 5.—

poleca

Księgarnia Krakowska, Kraków, ulica św. Krzyża 13

Wiara i rozum

„Bóg przeszedł przede mną“

Paryski dziennik „Figaro“ ogłosił wielką ankietę na temat: „Czy wiedza sprzeciwia się uczuciu religijnemu?“ (La science est — elle opposée au sentiment religieux?).

Profesor „Collège de France“ Kamil Matignon pisze: „Po czterdziestu latach pracy nie obawiam się stwierdzić, że w ciągu całego tego okresu czasu nigdy nie znalazłem sprzeczności między nauką a wiarą“. A zaś prof. Karol Mouzeu, znakomitość naukowa dla całej Francji, powiada: „Początkowo zdawało mi się, że wiedza i religia wzajemnie się wykluczają, lecz w miarę, jak postępowałem w nauce, w miarę jak stawałem się uczonym, różnice zacierały się i obecnie są tylko wspomnienia“. Prof. instytutu agronomicznego, znany chemik, G. André, odpowiadając na pytanie redakcji, pisze: „Ci, co najczęściej

POTĘPIAJĄ RELIGIĘ, ROBIĄ TO PRZEZ PYCHĘ“.

Paweł Sabatier, laureat nagrody Nobla, prof. chemii uniwersytetu w Tuluzie oświadcza: „Przeciwnicy religii są to ludzie zwykle mało wykształceni, półuczeni lub pisarze, nie mający pojęcia o wiedzy ścisłej... Słynny mechanik i fizyk b. inspektor generalny ministerium komunikacji we Francji, Séjourné powiada: „Pomiędzy wiedzą a religią nie ma najmniejszej rozbieżności; jeżeli ją kto tam widzi, to tylko dlatego, że ją umieścił przez nieuctwo, przez nienawiść do Kościoła, przez zawziętą urażę renegata, dla zniszczenia subordynacji, która go wiąże lub dla dotknięcia przeciwników politycznych“.

W związku z tą ankietą powstaje zasadnicze pytanie: jaki jest stosunek wiary do rozumu? Przede wszystkim musimy stwierdzić, że akt, w którym dusza osiąga Boga głównie sercem i wolą, jest podstawą życia religijno-moralnego; jest to akt wiary naturalnej, o którym św. Augustyn powiada: „Wiara, ta pierwotna nasza natura“, a który teologia nazywa praktycznym nakazem sumienia... Między aktem wiary przyrodzonej i teologicznej zachodzi związek jak najściślejszy, choć są to akty różne. Jeden, będąc aktem jedynie rozumu i sumienia, jest

AKTEM WŁAŚCIWYM NATURZE LUDZKIEJ;

drugi, przeciwnie, całkowicie przekracza zdolności natury ludzkiej i możliwy jest tylko wówczas, gdy Bóg przez Łaskę swą wzniesie nas nad naszą własną naturę. A jednak, nic bardziej związane, jak oba te fakty, gdyż i ten nadprzyrodzony jest również aktem rozumu i sumienia.

Oba te światła: rozumu i wiary pochodzą więc ze wspólnego źródła i w punkcie wyjścia są jed-

nym promieniem. Lecz człowiek nie raz zerzeczypia ten promień i według swej woli może zmienić kierunek linii świetlnej, zmusić je do falowania w kierunku przeciwnym i tak... zgasić jedno przez drugie. To samo spotykamy w fizyce: gdy dwa promienie świetlne, pochodzące z jednego źródła, lecz odwrócone i promieniujące w kierunku odwrotnym, napotykają się, wówczas te dwa promienie przez krzyżowanie znoszą się — i dwa światła tworzą czarność. Fizycy nazywają te punkty ciemne wytworzone przez zetknięcie się dwu światła, punktami interferencji (por. Gratry: „Credo“).

Bezstronny i głębiej myślący obserwator musi stwierdzić, że gdy chodzi o badanie całego świata przyrodzonego, to wiara z natury swej nigdzie nie wchodzi w drogę rozumowi. Ani przyroda, ani historia, ani świat żywy, ani świat nieżywy, ni niebo ni ziemia, ni pozytywne, ni spekulatywne nauki, nie mają nigdzie żadnego terenu, na którym by wiara zakazywała rozumowi badać przedmiot mu właściwy w całej pełni i z całą swobodą. Dlaczego miałyby wierzący badacz być mniej tęgim chemikiem lub fizykiem, geografem lub botanikiem, niż niewierzący?

„Wiara religijna — słusznie twierdzi ks. dr P. Siwek, prof. uniw. Gregoriańskiego — nie krępowała w badaniach naukowych ani astronomów: Kopernika, Herschela, Le Verriera, ani chemików Claude Bernarda, J. B. Dumasa, Chereula, Pasteura, ani fizyków Volty, Ampèra, De la Rive, Branly, ani matematyków takiej miary jak: Kartezjusz, Cauchy ani geologów Cuviera, Elie de Beaumonta de Laparenta, ani lekarzy i chirurgów Laënneca, Péana, Nélatona itd.

Każdy prawdziwy uczony im głębiej bada, tym jaśniej sobie uświadamia, że poza wszystkimi tajemnicami bytu kryje się nieskończenie mądra i potężna Istota, której istnienie i doskonałość wyczuwamy, lecz nie możemy ich w pełni ogarnąć. Oto, co mówi o tej Istocie w sposób wzruszająco piękny wielki uczony Linneusz:

„BÓG WIECZNY, BÓG NIEOGARNIONY, WSZECHWIEDZĄCY, WSZECHMOCNY PRZESZEDŁ PRZED MĄ.“

Nie widziałem Go wprost; lecz blask Jego porwał nagle moją duszę i rzucił w nią zdumienie i osłupienie. Szedłem tu i tam za Jego śladem wśród rzeczy stworzonych; we wszystkich tych dziełach, nawet najdrobniejszych, najmniej dostrzegalnych jakaż przedziwna niepojęta moc, jaka mądrość, jaka nieopisana doskonałość“ (Karol Linneusz, „Systema naturae“, t. III).

K. A.

Kino „PROMIEN“ T. S. L. ul. Podwale 6. Tel. 124-26.

Kapitałna nowość!

Po raz pierwszy w Krakowie!

BOCCACCIO

W głównych rolach: WILLY FRITSCH, PAUL KEMP.

Przedstawienia codziennie o godzinie 5, 7 i 9, w niedzielę od godziny 3.

150 rocznica szczęśliwych dni Mozarta (Uroczystości mozartowskie w Pradze)

Praga, w październiku.

Koło przyjaciół Mozarta w Pradze urządza w dniach od 23 do 31 października wielki festiwal mozartowski. Będą to uroczystości poświęcone twórczości genialnego kompozytora i wspomnieniom jego pobytu w Pradze.

Upłynęło 150 lat od chwili, gdy W. Mozart przybył do Pragi, aby tu dokończyć dzieła dla opery praskiej, które bodaj najbardziej wślawiło imię kompozytora — „Don Juana“ w oryginale „Don Giovanni“, ponieważ słowa napisał po włosku Lorenz da Ponte. Premiera odbyła się 29 października 1787, i zakończyła się wielkim triumfem kompozytora. Może nigdzie równie gorąco nie przyjęto Mozarta.

„Prażanie rozumieją mnie“ — powiedział Mozart do dyrektora teatru Bondiniego.

Przez 150 lat nie wiele się zmieniło. Zamieszkanie prażan do Mozarta nie zmalało. Z równym pietyzmem odnoszą się prażanie do pamiątek pozostałych z czasów pobytu Mozarta w Pradze. Dom „Pod Trzema Lwiątkami“ pozostał takim, jakim był wówczas, gdy zamieszkiwał w nim wielki kompozytor. W czasie uroczystości tegorocznych na pamiątkę pobytu Mozarta zostanie wmurowana tablica pamiątkowa.

Nie nie zmieniło się w willi „Bertramka“, gdzie również mieszkał Mozart. Pozostały tam dotąd jeszcze fotele, w których odpoczywał Mozart, starodawne zwierciadło genewskie stoi tak,

jak stało przed 150 laty. Na ścianach widnieją stare portrety, a w witrynach widzimy oryginalne rękopisy Mozarta, pierwsze wydania jego dzieł muzycznych. Wszystko w tych pokojach, stanowiących obecnie Muzeum Mozarta — jest skromne, proste a przecież budzące niezapomniane wrażenie.

Duch Mozarta pozostał i w starodawnym, dziś odnowionym Teatrze Stanowym. Każdy prażanin i każdy zwiedzający Pragę wie, że w tym teatrze dyrygował Mozart w własnej osobie. Obecnie Teatr Stanowy wystawia wyłącznie dramaty ale jedna opera tradycyjna wystawiana jest w tym teatrze, opera „Don Juan“.

I teraz punktem kulminacyjnym obchodów mozartowskich w Pradze będzie opera „Don Juan“ pod batutą W. Talicha a reżyserią L. Mandausa przy współudziale najwybitniejszych członków praskiego Teatru Narodowego. „Don Juan“ wystawiony będzie trzykrotnie, a to dnia 25, 27 i 29 października. Tego ostatniego dnia odbyła się przed 150 laty premiera „Don Juana“ w Pradze pod batutą Mozarta. Także teatr niemiecki w Pradze bierze udział w festiwalu, wystawiając dwie opery Mozarta. Prócz tego odbędą się koncerty, urządzone przez różne instytucje muzyczne i wielu innych okolicznościowych imprez.

Wszystko na pamiątkę szczęśliwych dni pobytu Mozarta w Pradze.
R. T.

Miqawki

Los

Odwiedziłem kiedyś starego znajomego. Starzec trzyma się jeszcze jako tako, ale i słuch mu nie dopisuje, pamięć zawodzi, wzrok do niczego. W ogóle żyje na marginesie rodziny, społeczeństwa, życia. Wegetacja i — tyle.

Rodzina — owszem dobry ludźmi! Ale i oni — czują to — prawie zapomnieli o ojcu i dziadku. Jest bowiem bardzo stary... Żyje więc sam...

Przychodzę odwiedzić staruszkę. Pukam.

— Jest dziadzio?

— A jest, w ogrodzie.

Idę do ogrodu. Cóż za widok!... Na schodkach altany siedzi staruszek. Zapatrzył się gdzieś daleko. Znieruchomiał. Tylko ręką lekko gładzi psa, który obok starca — jak strażnik — się położył Waruje. Gotów bronić.

— Od dłuższego czasu — mówi pan — nasz dziadzio tak żyje. Z psem. Tylko z psem.

— ...tylko z psem, — powtarzam, jak echo.

— Oto masz człowieczel... Z ludźmi się już nie porozumiesz. Jakbyś przestał należeć do ludzkiego rodzaju. Miałeś dom, rodzinę, przyjaciół, majątek. Z tego wszystkiego został ci pies! Tylko pies.
Bayard.

Kronika kulturalna

Pisma literackie w Krakowie

Pojawiły się nowe numery dwóch pism literackich krakowskiej młodzieży: „Młodej Awangardy“ za wrzesień 1937 r., i „Naszego Wyrazu“ za październik 1937.

„Nasz Wyraz“ ma lewicowe oblicze społeczne. Zamieszcza szereg utworów literackich (powieści, poezje itp.) i rozprawy krytyczne z zakresu sztuki. Uderzają nazwiska — głównie obce. Czy nie żydowskie?

„Młoda Awangarda“ (Kraków, ul. Michałowskiego 11/8) ma treść nierówną. Właściwie największą wartość tego numeru stanowią poezje w gwarze góralskiej, zwłaszcza H. Nowobleskiej. Fenomenalną plastyką i potęgą wyrazu wybijają się jednak wiersz Augustyna Suskiego: „Ci, co ostali na dole“... Wreszcie zupełnie zbędnym wydaje się nam artykuł p. Piskora na temat O. Z. N. i Z. M. P. Wprowadzanie politycznych tematów (wszystko jedno, za O. Z. N., czy przeciw) nie odpowiada literacko-artystycznemu charakterowi pisma.

Ruch wydawniczy

„JEDNODNIÓWKA ŚLĄSKIEGO ZW. AKADEMICKIEGO“, 1922—1937, Katowice, 1937, str. 89.

W r. 1919 powstał Śląski Związek Akademicki dla poparcia ludowego ruchu narodowego. Skupił od razu elitę polską na Śląsku. Należeli do niego księża, adwokaci, lekarze itd. Sprawie narodowej oddał nieocenione usługi. Odegrał wybitną rolę w historii wyzwolenia Śląska. Dzień wkroczenia wojsk polskich na ziemię śląską w r. 1922, był dla niego nagrodą za trudy i prace.

W 15-tą rocznicę wydarzenia wydał Śląski Zw. Akademicki „jednodniówkę“, której zadaniem jest utrwalić podniosłą chwilę zjednoczenia Śląska z Macierzą. Składają się na nią następujące opracowania: „Bracia, rocznica“ (dr Br. Hager), — „Uroczyste objęcie części G. Śląska przez Polskę“ (ks. dr E. Szramek), — „O konwencji genewskiej“ (Jan Mildner). Nadto zestawiono szereg cennych dokumentów z r. 1922, jak zwłaszcza przemówienia przedstawicieli G. Śląska, komisarza plebiscytowego W. Korfantego, władz polskich itd. „Jednodniówkę“ zdobi szereg pięknych fotografii, które się ze wzruszeniem dziś ogląda.

WAL. ZIELIŃSKI: „Refleksje po pielgrzymce ziemiaństwa do Częstochowy“, Warszawa, 1937, str. 62.

P. Zieliński chciał utrwalić wspomnienia z pielgrzymki ziemiaństwa do Częstochowy w dniach 1 i 2 VI. 1937 r. Wydana przez niego książeczka nosi wszystkie cechy bezpośrednio w wypowiedzeniu uczuć religijnych, które naszych ziemian zaprowadziły na Jasną Górę. Jest owiana zniewalającym sentymentem i pobożnością.

Zastrzeżenia jednak nasuwają się przy czytaniu rad, których p. Zieliński udziela ziemianom na chwilę obecną. Wyrzuca im, że są zbyt „skromni“ i nie przeciwstawiają się dążeniom „do pomniejszenia wpływów klasy“ ziemiańskiej. Nadto akcentuje rolę związku ziemian we wzmocnieniu wpływów ziemiaństwa.

Sądzymy, że drogą do odbudowy wpływów ziemiaństwa w społeczeństwie jest praca społeczna, a nie zasklepanie się w ramach „klasy“. Tylko przez współzycie z włościąństwem, zdoła ziemiaństwo polskie, które tyle ma zasług w przeszłości, odzyskać utracone pozycje.

Kronika krakowska

22. Piątek. Św. Filipa. Wschód słońca o godz. 6.12, zachód 16.28. — Długość dnia 10 godz. 16 min.

—○○○○—

POŻYCZKI POWODZIOWE TRZEBA SPLACAĆ. Wojew. Biuro Funduszu Pracy w Krakowie wyjaśnia, że pożyczki powodziowe na skrypty dłużne, pozostające obecnie w posiadaniu Wojewódzkiego Biura, względnie Powiatowych Komitetów Funduszu Pracy na terenie województwa krakowskiego, nie korzystają z żadnych odroczeń i winny być spłacane przez dłużników do właściwych terytorialnie Powiatowych Komitetów Funduszu Pracy.

Z KRAK. RADY M. W dalszym ciągu środowego posiedzenia Krak. Rady M., o którym pisaliśmy w części wczorajszego nakładu, załatwiono sprawy dodatków gminnych do podatków na r. 1938, sprawy urzędzenia nawierzchni kilku ulic itd. Przed zakończeniem obrad prez. Kaplicki zobrazował wysiłki miasta na polu walki z bezrobociem. W r. 1931/32 miasto wydało na ten cel 20 tys. zł., a w roku 1936/37 2 miliony 322 tys. Obrady zakończyły się b. wcześnie o godzinie 21.30.

DEMONSTRACJA NARODOWCÓW. Wczoraj wieczorem, po uroczystej inauguracji Młodzieży Wszepolskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim, grupy młodzieży narodowej po opuszczeniu gmachu Uniwersytetu przeszły ulicami miasta wnosząc szereg okrzyków przeciw żydom. Padło również wiele okrzyków na cześć inż. Doboszyńskiego.

NIUCZCIWY INKASENT. Policja aresztowała 27-letniego Bol. Wałka, inkasenta firmy „Ziarno“, pod zarzutem przywłaszczenia sobie kwoty 900 zł.

Komunikaty

CYKL WYKŁADÓW POLONISTYCZNYCH Zarząd Koła krakowskiego T. N. S. W. urządza cykl wykładów polonistycznych. Pierwszy wykład odbędzie się w auli gimn. im. król. Jadwigi Rynek Główny l. 34, I piętro (dawna sala Bolońskiego) — w piątek 22 bm. o godzinie 18. Mówić będzie prof. U. J. Dr Ignacy Chrzanowski na temat: „Kult przeszłości w literaturze polskiej“. — Wstęp dla członków Koła i gości.

—○—

TEATRY I KINA KRAKOWSKIE.

Teatr M.: Piątek 22. X. wiecz. przedstawienia nie będzie.

Teatr M.: Sobota 23. X. „Milioner“.

Teatr M.: Niedziela 24. X. po poł. „Profesja pani Warren“; wiecz. „Kajus Cezar Kaligula“.

ADRIA: „Ziemia błogosławiona“ (Paweł Muni).

APOLLO: „Trójka hultajska“.

BAGATELA: „W cieniu samotnej sosny“ na scenie „Na aktualnej fali“.

KINO DOMU ŻOŁNIERZA: od soboty 16 do czwartku 21 października 1937 włącznie „Szarża Lekkiej Brygady“ — Errol Flynn. „Dinky“ — Jackie Cooper.

Pogrzeb śp. prof. U. J. dra Kłodzińskiego

W czwartek w godzinach przedpołudniowych na cmentarzu Rakowickim w Krakowie, odbył się pogrzeb profesora Wydziału Prawa U. J. dr Abdona Kłodzińskiego. Nabożeństwo żałobne przy zwłokach odprawił w kaplicy cmentarnej ks. prałat Moliński, a kondukt pogrzebowy prowadził w otoczeniu licznych duchowieństwa dziekan Wydziału Teologicznego ks. prof. dr Wicher. W pogrzebie wziął udział Rektor U. J. prof. dr Szafer z Sena-

tem i gronem profesorów, ks. prałat Masny, ks. prałat Niemczewski, liczni reprezentanci sfer naukowych, młodzież i t. d.

Uniwersytet lwowski reprezentował na pogrzebie prof. dr Fr. Zoll, doktor honorowy tej uczelni. Nad otwartą mogiłą wygłosił przemówienie, w którym podniósł zasługi zmarłego, prof. U. J. dr Wolter.

—○—

Młodzież krakowskich zgromadzeń zakonnych u grobu św. Jana Kantego

W ramach uroczystości ku czci św. Jana Kantego, patrona uczącej się młodzieży polskiej, w kościele akademickim św. Anny w Krakowie, odbywają się solenne nabożeństwa. W uroczystość św. Jana sumę odprawił ks. Infułat Kulinowski, kazania wygłosił ks. prof. Fr. Gabryl. Nabożeństwo popołudniowe celebrował ks. rektor Szymbor, a kazanie wygłosił ks. prof. dr Litwin. Codziennie odprawiane są o godz. 7 rano Msze św. w kaplicy przy mieszkaniu św. Jana w Bibliotece Jag. (św. Anny 8) przez ks. ks. prefektów szkół krakowskich, oraz o godz. 8 wotywy u grobu św. Jana, w kościele św. Anny. W czwartek u grobu św. Jana odprawił o godz. 7 rano Mszę św. ks. Żychoń. Wysłuchali jej licznie przybyli alumni

Zgromadzenia Ks. Ks. Misjonarzy. O godz. 8 Mszę św. dla alumnow Ks. Ks. Jezuitów odprawił ks. rektor Godaczewski.

Liczny udział wiernych zaznaczył się w codziennych nabożeństwach wieczornych, na których kazania wygłasza ks. kanonik Van Roy.

Jaki towar sprzedawał p. Launer

W uzupełnieniu wiadomości o pobiciu przez zegarmistrza Launera z ul. Zwierzynieckiej, służącej M. Krzemińskiej, która przybyła do jego sklepu jako klientka, dowiadujemy się dalszych szczegółów. Krzemińska kupiła jakiś czas temu u Launera złote kolczyki za cenę 8 zł. Kupując, nie zauważyła, że kolczyki były złamane, następnie lutowane. Po stwierdzeniu tego kilkakrotnie przychodziła do Launera, aby ten zwrócił jej pieniądze. Launer zachowywał się arogancko, a ostatnio wszczął z klientką sprzeczkę i bójkę. Jak ustalono, Launer miał poza tym zatargi z klientami i karany był sądownie za paserstwo.

I KONCERT SYMFONICZNY odbędzie się w Starym Teatrze w niedzielę 24 bm. o godzinie 11.30 pod dyktando znakomitego dyrygenta Waleriana Bierdiajewa. Orkiestra Symfoniczna w pełnym składzie wykona Polonez z opery „Hrabina“ St. Moniuszki, niegrane dotychczas w Krakowie „Cztery nastroje symfoniczne“ M. Rudnickiego, „Tańce połowieckie“ Borodina, „Kaprys hiszpański“ Rimski-Korsakowa. Solistką będzie sławna śpiewaczka Ada Sari, która z towarzyszeniem orkiestry wykona: Dvoraka arię z opery „Rusałka“, „Semiramidę“ Rossiniego, „Pieśń gruzińską“ Rachmaninowa, arię z opery „Luiza“ Charpentiera oraz poświęconą artystce nerweską „Kolysankę“ Jordana i „Opowiadania z laski wiedeńskiej“ Straussa, w przeróbce Lenczowskiego.

„15 lat walki z trójkątem“

Z inauguracji Młodzieży Wszepolskiej.

W środę odbyła się w sali Kopernika na Uniwersytecie Jag. uroczysta inauguracja Młodzieży Wszepolskiej. Duża sala nie mogła pomieścić licznie zgromadzonej młodzieży, wobec czego część studentów musiała pozostać w przyległym korytarzu, skąd przysłuchiwała się przemówieniom. Na inauguracji obecni byli rektor prof. dr Szafer, kurator Młodzieży Wszepolskiej ks. prof. dr Archutowski, prof. dr Chrzanowski, prof. dr Konopczyński, prof. dr Heydel i inni.

Sala była pięknie udekorowana barwami narodowymi i mieczami Chrobrego. Nad katedrą na tle dekoracji wisiał portret Romana Dmowskiego.

Uroczystość rozpoczęto odśpiewaniem hymnu narodowego. Przewodniczący, prezes Młodzieży Wszepolskiej p. Haydukiewicz, powitał przybyłości, po czym

WYGŁOSIŁ PRZEMÓWIENIE KS. PROF. DR ARCHUTOWSKI.

„Jako kurator — mówił ks. prof. dr Archutowski — w dniu inauguracji waszej działalności składam wam, młodzi przyjaciele, najlepsze życzenia, aby działalność wasza była intensywna, pełna ducha ofiarności i poświęcenia, a jednocześnie pełna, jak przystoi akademickiej młodzieży narodowej, godności, rozumu i dojrzałości w czynach.

Nie jest dla was tajemnicą — wiecie to lepiej ode mnie — że czasy, które obecnie przeżywamy, są dla nas i państwa naszego nader tragiczne. Zewnątrz wróg czyha na naszą wolność i niepodległość, wróg wewnętrzny zdradliwie rękę mu podaje i na każdym kroku stara się nam szkodzić. Naród rozbitý jest na wiele partyj i partyjek, które na wzajem się zwalczają i tworzy się wciąż coraz nowsze, które zamiast głoszonego zjednoczenia, wprowadzają jeszcze większe rozdzielenie i osłabienie.

Niebezpieczeństwo jest wielkie. Gdy zamiast pożądanego zgody starzy się kłócą i siły swe marnują w walkach wzajemnych, wy, młodzi, nie możecie przyglądać się temu obojętnie. Przyszłość do was należy. Losy jej są w waszym ręku. Gdyby wybuchła wojna, lub jaka zawierucha, brzemień ich

spadnie najpierw na wasze młode ramiona. Do tego winniście być gotowi. I wierzę najmocniej, że gdy zajdzie potrzeba, w obronie ojczyzny staniecie pierwsi i wszyscy, nie lękając się oddać życia swego.

Tymczasem obecnie macie się sposobić i przygotowywać. Macie serca wasze zapalać coraz większą miłością dla Ojczyzny i troskliwie obmyślać środki, zapewniające jej wolność, pomyślność i wielkość. To zadanie wasze najbliższe na rok obecny. W tej jednak pracy — przewiduję — spotkacie się z poważnymi trudnościami, z większymi przeszkodami aniżeli dotychczas. Przewiduję te trudności ze wszystkich stron: z prawicy, z lewicy, otwarcie i z ukrycia. I wrogowie jawni, dążący do naszej zguby i — co bardziej przykre — bracia, którzy was zdradzili, lub przystroiwszy się w cudze piórka głoszą piękne hasła jedności, podadzą wam ręce, aby was zwalczali i rozbić. Ale się nie trwóćcie i nie zrażajcie. Przeszkody usuwajcie, trudności łamcie, a napaści odpierajcie. W roku zeszłym daliście świadectwo rozwagi i dojrzałości waszej i dzięki temu odnieśliście walne zwycięstwo, które w zdrowej części społeczeństwa zjednało, dla was niemałe uznanie i sympatie, choć dla wielu było to solą w oku...

I w tym roku umiejcie zachować nerwy wasze spokojne. Szeregi wasze pomnażajcie, a w nich jedność i karność należną wzmacniajcie. Bo w jedności siła wasza. Wtedy mogą być napaści na was największe — wy wyjdziecie zwycięsko. Tego wam życzę“.

Po przemówieniu ks. prof. dra Archutowskiego, które zebrani nagrodzili hucznymi oklaskami, wygłosili przemówienia przedstawiciele organizacji akademickich, składając Młodzieży Wszepolskiej życzenia dalszej owocnej pracy. Przemawiali m. in. przedstawiciele Bratniej Pomocy Stud. U. J., Akademii Górniczej, Medyków, Akad. Solidacji Mariańskich, „Odrodzenia“, „Jedności“, Akad. Koła Międzykorporacyjnego i t. d.

Bardzo ciekawe przemówienie wygłosił

ZNANY BADACZ DZIEJÓW MASONERII
P. KAZIMIERZ MARIAN MORAWSKI

na temat: „15 lat walki z trójkątem“. Mówca zobrazował walkę, jaka toczy się pomiędzy zastępami Chrystusa i Antychrysta. Przestrzegali przed niebezpieczeństwem masonerii Papież w swych encyklikach. Szkoła, która pierwsza wskazała Polsce na niebezpieczeństwa masonerii, powstała w Krakowie. Tu wygłaszał kazania O. Leszczyński. Orientowali się w sprawach masonerii Pa-

wel Popiel i Stanisław Tarnowski. W Krakowie skoncentrowała się opozycja przeciw masonerii. Na terenie Polski rozpoczęła się za inicjatywą Romana Dmowskiego praca propagandowa, mająca na celu zwalczanie knowań masonerii. Praca ta prowadzona jest w wielu miastach polskich.

Po Polsce uwijali się różni emisariusze masonerii. Niedawno przeżywalimy okres zapalny. Warsztaty masonieckie pracowały z wielkim wysiłkiem. W r. 1936 ostrzegł przed niebezpieczeństwem masonerii Ks. Prymas Hlond. Walkę masonerii wypowiedział Obóz Wielkiej Polski. Ukazało się w ostatnich latach kilka dzieł, wykazujących niebezpieczeństwo masonerii. Tu należy wymienić Rolickiego „Zmierzch Izraela“, K. M. Morawskiego „Źródło rozbioru Polski“, Giertycha „Tragizm losów Polski“ i Chelmińskiego „Masoneria w Polsce współczesnej“.

Następnie mówca przytoczył szereg faktów, wykazujących, że w państwach europejskich rozpoczęto walkę z masonerią. We Włoszech zdruzgotał potęgę masonerii Mussolini i zburzył „tabu“, którym był dla masonerii konflikt z Watykanem. Także hitlerizm w Niemczech wypowiedział walkę lożom. W Hiszpanii walka z masonerią toczy się jako powstanie generała Franco. Przeciwstawiają się masonerii Salazar w Portugalii i Jorga w Rumunii.

Mówca zakończył uwagą, że wszystko, co dotychczas zrobiono na polu walki z masonerią, to jest mało; młodzież, która studiuje historię, ma dwa zdania: szturm na katedry i do archiwów, w których znajdują się bardzo ciekawe dokumenty, dotyczące masonerii.

* * *

Następnie przemawiał p. Witold Nowosad ze Lwowa na temat „Młodzież narodowa wobec chwili dziejowej“. Mówca wymienił wszystkie dążenia i postulaty młodzieży narodowej, zaznaczając, że młodzież wypełni ślubowanie, złożone na Jasnej Górze i będzie dążyć do zrealizowania hasła katolickiej Polski. Młodzież narodowa stoi na gruncie encyklik papieskich „Rerum novarum“ i „Quadragesimo anno“ i jest za wprowadzeniem demokracji, ale nie masonieckiej, lecz katolickiej. Mówca poruszył sprawę ataków na Ks. Metropolite Sapię i zaznaczył, że młodzież składa hołd swemu Pasterzowi. Słowa te przyjęte zostały oklaskami i okrzykami na cześć Ks. Metropolity. Wznowiono również okrzyki na cześć Romana Dmowskiego i K. H. Rostworowskiego. Inaugurację zakończono odśpiewaniem „Hymnu młodych“.

T. M.

Komornik Sądu Grodzkiego
w Muszynie.
Sygn. Km. 641 i 642/36.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Muszynie Leon Józef Faleński, mający kancelarię w Muszynie ul. Piłsudskiego Nr 224 na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości że dnia 26 listopada 1937 r. o godzinie 9 w t. s. Sądzie sala 5 odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Barucha Abuscha w Muszynie i M. Grünglera w Le-luchowie nieruchomość 2/3 lwh. 2256 gm. kat. Muszyna, parcela o pow. 685 m. kw. budynek stary, kryty dachówką, dawna garbarnia, 2 studnie, kadzie i maszyny, 2/3 lwh. 1658 gm. kat. Muszyna parcela o pow. 784 m. kw. Obie nieruchomości tworzą jeden kompleks gospodarczy, położony w Muszynie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę złotych 8.285 gr. 71, cena zaś wywołania wynosi zł. 5.523 gr. 80. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości zł. 828 gr. 60 i zezwolenia Woj. Krak. na nabycie tych nieruchomości (Dz. U. R. P. z 1937 poz. 83/4).

Rękojmię należy złożyć w gotówzinie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przejęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8 do 18 akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Muszynie., ul. Piarcackiego sala Nr. 5.

Dnia 6 października 1937.

Faleński.
Komornik Sądu Grodzkiego.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie, ogłosiła w Monitorze Polskim Nr. 241

przetarg publiczny

na dostawę:

- 1) łopat i wideł
- 2) wyrobów blaszanych

Termin składania ofert do dnia 5. XI. b. r. godzina 12-ta.

- 1) lamp i latarni
- 2) gaśnic
- 3) klucze niemieckie.

Termin składania ofert upływa dnia 8 listopada b. r. o godzinie 12. — Otwarcie tych ofert nastąpi w tych samych dniach w Wydziale Zaszobów o godzinie 12-tej minut 15.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie, ogłosiła w Monitorze Polskim Nr. 243.

przetarg publiczny

na dostawę w okresie rocznym z terminami składania ofert:

do dnia 15 listopada 1937 r.

- 1) 100 sztuk suwaków parowozowych brązowych
- 2) 6.400 sztuk części kutych do wagonów
- 3) 400 sztuk wieszaków mosiężnych, chromowanych

do dnia 17 listopada 1937 r.

- 4) 80.000 kg. śrub żelaznych nietoczonych
- do dnia 19 listopada 1937 r.

- 5) 10.000 kg. szworzni stalowych toczonych
- 6) 18.000 kg. blachy żelaznej ocynkowanej
- 7) 19.000 kg. blachy cynkowej

do dnia 22 listopada 1937 r.

- 8) 3.000 kg. gwoździ żelaznych, kutych, ocynkowanych
- 9) 13.000 kg. drutu żelaznego, do spawania elektrycznego
- 10) sprzedaż 75.000 kg. odpadków metali półszlachetnych
- 11) 274 sztuk pieców żelaznych.

Komornik Sądu Grodzkiego
Rewiru II w Tarnowie.
ul. XX. Sanguszków 10.
Dnia 19 października 1937 r.
II. Km. 594/37.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie rewiru II Stefan Syrek mający kancelarię w Tarnowie ul. XX. Sanguszków 10, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27 stycznia 1938 roku godz. 10, w Sądzie Grodzkim w Tarnowie w sali posiedzeń Nr. 118 III p. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Cyryli z Tanenbaumów Sternowej, nieruchomości a to całej nieruchomości lwh. 829 ks. gr. kat. Tarnów, oraz 1/2 części nieruchomości lwh. 541 ks. gr. gm. kat. Tarnów.

Nieruchomość lwh. 829 ks. gr. gm. kat. Tarnów składa się z parc. bud. lkat. 187/3 o obszarze 412 mtr. kw.

Na realności tej stoi budynek mieszkalny, jednopiętrowy, murowany, kryty papą, częściowo podpiwniczony. Budynek ten posiada instalację wodociagową, elektryczną i gazową.

Nieruchomość lwh. 541 ks. gr. gm. kat. Tarnów, składa się z parc. bud. 187/1 o obszarze 490 mtr. kw. Na realności tej stoi oficyna murowana parterowa kryta papą, wyposażona prymitywnie.

Budynki na obydwóch nieruchomościach są stare zniszczone, dokładnie opisane w protokole opisu i oszacowania znajdujących się w aktach II Km. 594/37. — Realności te położone są w Tarnowie przy ul. Focha (centrum miasta) i posiadają urządzoną księgę hipoteczną przy Sądzie Okręgowym w Tarnowie.

Nieruchomość lwh. 829 ks. gr. gm. kat. Tarnów oszacowaną została na sumę: 16.140 zł., cena zaś wywołania wynosi 12.105 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości 1614 zł.

Półowa realności lwh. 541 ks. gr. gm. kat. Tarnów oszacowaną została na sumę 3.300 zł. cena zaś wywołania wynosi 2475 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmię w wysokości 330 zł.

Rękojmię należy złożyć w gotówzinie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przejęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8 do 18, zaś akta postępowania egzekucyjnego można oglądać w Sądzie Grodzkim w Tarnowie ul. św. Marcina L. 29, sala Nr 69, II p.

Stefan Syrek
Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie
Rewiru II.

JEŚLI WITRAŻE TO KRAKOWSKIE

Od 1902 r.

wykonuje wszelkie witraże i oszklenia od najskromniejszych do najbogatszych, odznaczony 15 złotymi medalami.

KRAKOWSKI ZAKŁAD WITRAŻÓW

S. G. ŻELEŃSKI

Kraków, Aleja Krasińskiego L. 23.

TELEFON 106-16.

P. K. O. 405-506.

JAKOŚĆ NAJWYŻSZA.

CENY NISKIE.

Projekty i oferty gratis.

Pragniesz

wygrać tylko Kolektura Niezależność J. Tomaszewskiego, Kraków, ul. Floriańska Nr. 45, obok Jamy Michalikowej

MIEJSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE

Kraków, pl. Szczepański 1. 5. Telefon Nr 114-72.

polecają: wyborowe wapno, cegłę masz. 1. kl., kamień i szuter wapienny.

Prenumerujcie „Głos Narodu“

Podróżujmy Lotem

JANINA STEFANOWA ZAKRZEWSKA. 70

A jednak...

— Proszę, niech się pani mną nie kłopotce, dam sobie radę, odpowiedział z uśmiechem Krasnohorski.

Ten stan rzeczy był mu na rękę, Wiedział, że gdyby go pani domu przedstawiła, w tej chwili zarekwirowałaby jego usługi jako tancerza dla którejś z siedzących pod ścianą panien — a wcale na to nie miał ochoty!

Wszedł do głównego salonu i stanąwszy skromnie na boku, zaczął obserwować zebrane towarzystwo. Jak dawno nie był na takiej zabawie! Od przeszło dwóch lat...

Tańczono z zapałem kujawiaka z figurami. Na środku salonu wirowały cztery pary, widocznie czółowe.

— Ależ tańczą! pomyślał Eryk z uznaniem.

W pewnej chwili, na dany przez wodzireja znak, pary stanęły po rogach, na środek wypłynął wodzirej z białą ubraną tancerką, którą zwróciła natychmiast na siebie uwagę Eryka. Nie tyle tańcem — chociaż tańczyła z wielkim zacięciem — jak niebanalnym, odcinającym się od wszystkich innych pań wyglądem.

Była wysoka, bardzo smukła, miała skromną, ale stylową białą suknię — niewielką, dumnie osadzoną głowę otaczała korona grubego, złotomiedzianego warkocza. Na zarumienionej od tań-

ca twarzy paliły się wielkie szare oczy obrzeżone czarnymi długimi rzęsami.

A przede wszystkim uderzała w niej śliczna, świeża, niedotknięta szminką cera.

Eryk śledził ją z dziwnym zajęciem.

W pewnej chwili nawiął mu się z dawną znajomy Stefan Górka. Eryk się ucieszył, wyciągnął ku niemu rękę. Twarz Górki drgnęła — przeleciał po niej dziwny wyraz — cynizmu czy przestraszu?

Opanował się jednak natychmiast.

— Jak się masz?

— Jak się masz?

Wymienili uścisk ręki. W zachowaniu Górki znać było pewien przymus.

— Skądś się tu wziął?

— Przywieźli mnie Wolscy... słuchaj, Stefanie, czy ty tu wszystkich znasz?

Górka wzruszył ramionami.

— Mniej więcej... Obijam się ciągle w tym towarzystwie.

W szalonym wirze tanecznym „na odsibkę“ przemknął koło nich wodzirej ze swoją tancerką. Eryk drgnął.

— Więc może będziesz mógł mi powiedzieć, kto jest ta pani w białej sukni...

Nie było odpowiedzi. Obejrzał się — Górka odszedł. Eryk ujrzał go o dwa kroki dalej, rozmawiającego z jakąś błękitną panią.

Wodzirej przestał tańczyć, postawił swoją tancerkę prawie na wprost Eryka i pobiegł kierować tamtymi parami: Krasnohorski nie spuszczał

wzroku z białej damy. Im dłużej na nią patrzył, tym mocniejsze robiła na nim wrażenie.

Była taka inna od wszystkich! twarz nie dotknięta ani pudrem ani różem, głębokie spojrzenie szarych oczów, miedziana korona na głowie, suknia o antycznym kroju czyniły ją tak bardzo, tak niesłychanie odrębną. A przytem... a przytem...

— Czy ja ją gdzieś widziałem? — głowił się Eryk. Niemożliwe! pamiętałbym...

Mijał go stary służący z tacą, pełną kieliszków wina. Zatrzymał go skinieniem, wziął jeden kieliszek.

— Kto jest ta pani w białej sukni? — zapytał od niechcenia.

— Pani hrabina Krasnohorska, odpowiedział służący i poszedł dalej.

Kieliszek wyleciał ze zdrtwiałych nagle palców Eryka i z cichym brzękiem roztrzaskał się na podłodze.

Marta! to miała być Marta... Niemożliwe! a jednak... a jednak...

Szeroko otwartymi oczami patrzył na nią.

Tak! było coś, coś w tej twarzy, co przypominało dawną chudą, nieładną, o czerwonych włosach Golusównę...

Ale coś tak nikłego, nieuchwytnego...

Zmiana taka zakrawała na czary!

Przeciągnął ręką po czole i rzucił się szukać księżnej Olsztyńskiej. Jeżeli Marta tu była, to przecież i ona...

(Ciąg dalszy nastąpi).

Przedpłata miesięczna w Krakowie wynosi bez odniesienia zł 4.50, z odniesieniem 5 zł. Na całym obszarze Państwa Polskiego z przesyłką pocztową 5 zł, za granicą 8 zł.

Konto P. K. O. Nr 415.730

Redakcja nie zamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nie opłaconych nie przyjmuje. Redakcja przyjmuje strony od godziny 11 do 11.30.

CENY OGŁOSZEŃ

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetrowy	20 gr.
Nadesłane na stronie 6 po dziale gospodarczym	50 gr.
Komunikaty	60 gr.
„ na 1	70 gr.
Drobne za wyraz	10 gr.
Układ tabelaryczny o 50% drożej. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.	